

KUMMINA OLET KORVAAMATON
Kummiryhmien toiminta
Suomen evankelis-luterilaisissa seurakunnissa

Kirsi Salmela
Opinnäytetyö, syksy 2012
Diakonia-ammattikorkeakoulu,
Diak Itä, Pieksämäki
Sosiaalialan koulutusohjelma
Sosionomi (AMK) +
diakonin virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Salmela Kirsi. Kummina olet korvaamaton - Kummiryhmien toiminta Suomen evankelis-luterilaisissa seurakunnissa. DIAK Itä, Pieksämäki, Syksy 2012, 68 s. Liitteitä 2. Diakonia-ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma, Diakonisen sosiaalityön suuntautumisvaihtoehto, Sosionomi (AMK) + diakoni.

Tämä opinnäytetyö on tehty yhteistyössä Suomen Lähetyseuran kummityön kanssa. Sen tavoitteena on ollut selvittää: Millaisia Suomen Lähetyseuran kummilasta tai kummikohdetta tukevia kummiryhmiä Suomen evankelis-luterilaisissa seurakunnissa toimii? Millaista toimintaa niillä on? Kuinka ryhmät keräävät antamansa tuen? Kokevatko he saavansa riittävästi tietoa kummilapsestaan tai kummikohteestaan sekä tukea kummina toimimiseen Suomen Lähetyseuran kautta? Lisäksi kyselyssä kerättiin ideoita tavoista, joilla varat kummitukeen voidaan hankkia.

Tausta-aineistoa työhön hankittiin kirjoista ja internetistä. Aikaisempaa tutkimusta seurakunnissa toimivista kummiryhmistä ei löytynyt. Tutkimus suoritettiin sähköpostitse syyskuussa 2012 Webropol-kyselyllä seurakuntien kummiryhmien yhteyshenkilöillä, jotka olivat antaneet sähköpostiosoitteensa Suomen Lähetyseuran käyttöön. Kyselyssä oli avoimia kysymyksiä ja valintakysymyksiä. Kyselyyn vastasi 89 (n=89) vastaajaa ja vastausprosentti oli 48. Tulosten analysoinnissa käytettiin sekä kvantitatiivisia että kvalitatiivisia metodeja mm. sisällönanalyysia.

Seurakunnissa toimivissa kummiryhmissä on kaiken ikäisiä jäseniä. Ryhmien koot vaihtelevat muutaman jäsenen ryhmistä koko seurakunnan kokoisiin ryhmiin. Kyselyyn vastanneista ryhmistä suurimman osan jäsenet olivat aikuis-eläkeikäisiä ja ryhmistä suurimman osan jäsenmäärä oli 11–20 jäsenen välillä. Ryhmien muuna toimintana voi olla mitä tahansa seurakunnan toimintaa aina luottamushenkilönä toimimisesta kerhoon osallistumiseen.

Kummiryhmät kokevat kummityön mielekkääksi tavaksi auttaa muiden maiden lapsia ja nuoria. Kummitoiminnan koetaan sopivan seurakunnan toiminnaksi ja tukevan seurakunnan lähetykskasvatustehtävää kiitettävästi. Ryhmät kokevat saavansa Suomen Lähetyseuran kautta tietoa kummissuhteen alussa oikein hyvin ja suhteen kestäessä hyvin. Kummiryhmät toivovat saavansa kohdemaista monipuolista, ajankohtaista ja paikkansa pitävää tietoa kirjein ja kuvin. Kummiyhdyshenkilön vierailut ryhmien luona ovat toivottavia. Tukea kummina toimiseen Suomen Lähetyseuralta koetaan saatavan keskinkertaisesti. Tämä tutkimus ei anna vastauksia siihen, millaista tukea Suomen Lähetyseuralta toivottaisiin kummina toimimiseen saatavan.

Kummityö on merkityksellistä työtä. Kummeille pitää saada ajankohtaista tietoa kohdemaisten tilanteista mahdollisimman usein. Tiedon tulee olla monipuolista ja palvella kaiken ikäisiä kummeja. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota lapsille ja nuorille sopivan tiedon välitykseen.

Asiasanat: kummitoiminta, kummilapset, kansainvälinen diakonia, kansainvälinen apu, seurakuntatyö, lähetyseurat, tutkimus

ABSTRACT

As a Sponsor You Are Irreplaceable - Sponsor Groups Activities at the Evangelical Lutheran Congregations in Finland.

68 p. 2 appendix. Language: Finnish. DIAK East, Pieksämäki, Fall 2012

Diaconia University of Applied Sciences, Social Studies, Option in Diaconal Social Work. Degree: Bachelor of Social Services (UAS) + deacon.

The thesis was made in cooperation with the Finnish Evangelical Lutheran Mission's (FELM) child sponsorship work. The aim of the study was find out what kind of groups there are in the Finnish Evangelical Lutheran Congregations, who sponsor a child or children group through FELM, what kind of activities they have, how they are collecting they support and do they feel that they have enough information and support through the FELM about the child or the children group. In addition, the survey collected ideas for ways in which the sponsors support can be obtained.

Background material for the thesis was acquired from books and the internet. A Webropol survey was conducted by e-mail in September 2012. It was completed by the sponsor group's contact people, who had given their e-mail addresses for the FELM. The survey included both open and closed questions. 89 responses (n=89) were received. The response rate was 48 %. The results were analyzed using both quantitative and qualitative methods, such as content analysis.

Members of sponsor groups that are working in congregations could be any age and group sizes ranging from a few members to groups the entire size of the congregation. Most of the groups that responded to my survey were adult-retirement age groups and most of the groups has 11 to 20 members. Groups other activities can be anything like congregation ministry and anything between being a congregations elected person to just being a participant in a club. Sponsor groups experience sponsoring as a meaningful way to help children and adolescents in other countries. Sponsoring is considered suitable for church activities and to support the congregation mission educational ministry commendable. Groups are feeling that they are having information through the FELM very well at the beginning and well during the sponsor relationship. Sponsor groups hope to have diverse, timely and accurate information about the letters and pictures in destination countries. Sponsorship programme coordinator's visits to groups are also much appreciated. Sponsor groups feel that they get moderate support from FELM. This research does not provide answers as to what kind of support is expected.

Sponsoring is a meaningful work. Current information about the child or children's country should be provided to sponsors as often as possible. Information should be versatile and serve all aged sponsors. Particular attention should be paid to the information given to children and teenagers.

Keywords: sponsorship, children-student sponsorship work, international diakonia, international aid, work in congregations, mission organisation, survey

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 MAAILMAN LASTEN TILA	8
3 KUMMIUS	12
3.1 Kummi	12
3.2 Kansainväliset kummit	13
4 KUMMITOIMINTA	15
4.1 Kummitöitä tekevien järjestöjen toiminta Suomessa	15
4.2 Suomen Lähetysseuran kummitöitä	17
5 TYÖ SEURAKUNNISSA	21
5.1 Kerhot ja piirit	21
5.2 Kuorot	22
5.3 ”Avoimet ovet”	23
5.4 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	23
6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	25
6.1 Tutkimuksen taustaa	25
6.2 Tutkimustehtävä ja keskeiset tutkimuskysymykset	26
6.3 Tutkimuksen kohderyhmä	27
6.4 Tutkimusmenetelmät ja kyselylomake	27
6.5 Aineiston keruu	29
6.6 Aineiston analysointi	30
6.7 Tutkimuksen luotettavuus, pätevyys ja eettisyys	31
7 KUMMINA KANSAINVÄLISILLE KUMMILAPSILLE	33
7.1 Seurakunnissa toimivat kummiryhmät	33
7.1.1 Kummiryhmien koko	33
7.1.2 Kummiryhmien ikäjakauma	34
7.1.3 Kummiryhmien toiminta	36
7.1.4 Kummiryhmien varainhankinta	39
7.2 Yhteistyö Suomen Lähetysseuran kanssa	40
7.2.1 Tieto ja tuki	40
7.2.2 Kummien toiveet Suomen Lähetysseuran kautta tulevalle tiedolle	42
7.3 Kummitöitä seurakunnan toimintana	46
7.4 Uusia ja vanhoja toiminta ja varainhankintatapoja	49

7.5 Yhteenveto.....	53
8 POHDINTA	55
LÄHTEET.....	57
LIITE 1 Suomalaisten kummilapsijärjestöjen yhteinen eettinen ohjeisto.....	61
LIITE 2 Saatekirje.....	64
LIITE 3 Kyselylomake.....	65
LIITE 4 Esimerkki avointen vastausten analysoinnista.....	68

1 JOHDANTO

Suomessa toimii monia isompia ja pienempiä kummijärjestöjä (esim. Plan, World Vision, Suomen Lähetysseura), joiden kautta on mahdollista tukea kehitysmaiden ja kehittyvien maiden ihmisiä, yleensä lapsia. Kummityö on vakiinnuttanut asemansa hyvänä tukijoiden saantimuotona. Sen lisäksi, että kummityö auttaa kehitysmaiden ja kehittyvien maiden ihmisiä, on se avaamassa maailmaa myös tukijoille eli kummeille.

Toimin työkseni Suomen Lähetysseuran kummiyhdyshenkilönä Thaimaassa. Opinnäytetyön aiheen miettimisen aloitin loppusyksystä 2009, kun minut oli valittu jatkamaan opintojani Diakonia-ammattikorkeakouluun (DIAK). Ensin yritin löytää aiheen, joka olisi palvellut itseni lisäksi Thaimaan evankelis-luterilaisen kirkon diakoniatyötä ja Suomen Lähetysseuraa. Tällaista aihetta en siinä vaiheessa löytänyt. Siksi otin yhteyttä Suomen Lähetysseuran kummitoimistoon ja kyselin heidän tarpeitaan tutkimukselle. Heidän tiedon tarpeensa kohdistui seurakunnissa toimiviin kummiryhmiin. Tämä aihe kiehtoi minua itseänikin, ja siksi päätin lähteä tekemään siitä opinnäytetyötäni.

Yhdeksi haasteeksi tämän opinnäytetyön teoriapohjan teossa muotoutui se, että aikaisempaa julkaistua tutkimustietoa kummityöstä löytyy varsin niukasti. Vaikuttaa siltä, että kummitoimintaa on tieteellisesti tutkittu vähän, jos ollenkaan. En pystynyt löytämään mitään tutkimustietoa, joka suoraan puhuisi kummiryhmien toiminnasta. Tämä opinnäytetyö on tehty työelämälähtöisesti. Sen tarkoituksena on hyödyttää Suomen Lähetysseuraa kummityönsä kehittämässä ja seurakuntien kummiryhmiä niiden saadessa tulevaisuudessa toivottavasti parempaa palvelua Suomen Lähetysseuralta.

Suomen Lähetysseuralla on kummeina monenlaisista sidosryhmistä olevia ryhmiä ja yksittäisiä henkilöitä. Tässä työssä keskityn käsittelemään vain seurakunnissa toimivia kummiryhmiä. Kummiryhmillä voi olla yksittäinen kummilapsi, jonka he tuntevat nimeltä, tai kummikohde, jota he tukevat.

Kyselyn kautta otin selvää: Millaisia kummiryhmiä Suomen evankelis-luterilaisissa seurakunnissa toimii, joilla on kummilapsi tai -kohde Suomen Lähetysseuran kautta? Millaista toimintaa näillä ryhmillä on? Kuinka ryhmät keräävät kummimaksuun käyttämänsä rahat? Tukeeko kummitoiminta seurakunnan muuta toimintaa? Ja kokevatko ryhmät saavansa Suomen Lähetysseuran kautta riittävästi tietoa kummilapsestaan tai -kohteestaan ja tukea kummina toimimiseen? Lisäksi kokosin kyselyssä ideoita jaettaviksi kummiryhmien kesken siitä, millaisella toiminnalla tuki voidaan kerätä. Ideoiden kokoaminen ei ollut ensisijainen tavoitteeni vaan työn oheistuote, josta toivottavasti on kummiryhmille hyötyä ja iloa tulevaisuudessa.

Työni kautta kummiyhdyshenkilönä tunnen kummityön todellisuutta kummilasten puolelta Thaimaan osalta erittäin hyvin. Muiden maiden osalta, joissa Suomen Lähetysseuralla on kummityötä, tietoni perustuvat toisilta kummiyhdyshenkilöiltä kuulemaani ja eri lähteistä lukemaani tietoon. Työ, jota kummit Suomessa tekevät, on minulle kuitenkin pääasiassa vierasta aluetta.

Suomen Lähetysseuran kummitoimistolla ei myöskään ollut suuresti tietoa seurakunnissa toimivista kummiryhmistä. Hajanaista tietoa on ollut ja arvauksia ryhmien nimien perusteella on voitu tehdä, mutta tarkempi tutkittu tieto olisi hyödyllistä työn kehittämiseksi. Näin tukea ja tietoa ryhmille osattaisiin paremmin kohdistaa. Kiristyvän taloudellisen tilanteen keskellä on huomioitava tukijoiden hyvä palvelu, jotta he jatkossakin olisivat halukkaita antamaan tukeaan. Tarvittavan tiedon ja tuen antamiseksi on merkittävää tietää, millaiseen toimintaan kummityö on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnissa linkitetty.

Viime vuosien aikana on mediassa ollut paljon esillä seurakuntien antamat määräraha-avustukset (Seppälä 2012). Kirkosta eroamiset ja sitä myötä verotulojen väheneminen yhdistettynä muutenkin kiristyneeseen maailman taloudelliseen tilanteeseen on saanut aikaan sen, että Suomen seurakunnissa mietitään rahojen järkevää ja mielekästä ohjausta ja käyttöä. Suomen Lähetysseuran kummityötä kiinnostaa tietää, onko kummitoiminta toimiva työkalu seurakunnan työssä. Ajankohtaisuutta asiaan tuo myös maailman jatkuva eriarvoistumiskehitys. Voisiko Suomen Lähetysseuran lanseerama tulevaisuuden sanonta ”Tasan käy onnen lahjat!” jonain päivänä pitää paikkansa osaltaan kummitoiminnan kautta? (Suomen Lähetysseura, i.a.)

2 MAAILMAN LASTEN TILA

Suomessa odotamme ja oletamme lasten elämän olevan huoletonta ja iloista sekä rakkauden ympäröimää. Tällaiseen elämään Suomessa on edellytyksiä, vaikkeivät nämä odotukset kaikkien lasten kohdalla valitettavasti toteudukaan. Melkein poikkeuksetta Suomessa lapset voivat asua kodissa, jonka mukavuuksiin kuuluu mm. lämpö ja päivittäinen ruoka. Vanhemmat ovat lasten elämässä mukana ja pitävät heistä huolta, eikä lapsia tarkoituksellisesti satuteta fyysisesti tai henkisesti. Maailman noin viidestä miljardista ihmisestä noin puolet on lapsia tai nuoria. Suuri osa tästä lapsijoukosta joutuu tekemään raskasta työtä usein ilman säännöllistä ruokaa ja lepoa, usein jopa ilman palkkaa. Miljoonia lapsia asuu kaduilla. Monetkaan näistä lapsista eivät saa osakseen minkäänlaista rakkautta tai hellyyttä. Joka vuosi miljoonia lapsia kuolee nälkään. Useissa maissa lapsia ryöstetään ja laitetaan ase kädessä sotimaan, tai heidän ruumistaan käytetään hyväksi. (Sihvola & Kukkamaa, 2003, 94–95.)

Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus (Universal Declaration of Human Rights) hyväksyttiin ja julkistettiin joulukuussa 1948. Julistuksen hyväksymisen puolesta äänesti 48 maata. Mikään maa ei äänestänyt sitä vastaan. Kahdeksan maata pidättäytyi äänestämisestä. Julistuksen 26. artiklassa sanotaan:

1. Jokaisella on oikeus saada opetusta. Opetuksen on oltava ainakin alkeis- ja perusopetuksen osalta maksutonta. Alkeisopetuksen on oltava pakollinen. Teknistä ja ammattiopetusta on oltava yleisesti saatavilla, ja korkeamman opetuksen on oltava avoinna yhtäläisesti kaikille heidän kykyjensä mukaan...
2. Opetuksen on pyrittävä ihmisen persoonallisuuden täyteen kehittämiseen sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen vahvistamiseen. Sen tulee edistää ymmärtämystä, suvaitsevaisuutta ja ystävyyttä kaikkien kansakuntien ja kaikkien rotu- ja uskontoryhmien kesken sekä pyrkiä edistämään Yhdistyneiden Kansakuntien toimintaa rauhan ylläpitämiseksi.
(Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus, 1947.)

Lasten oikeuksien julistus hyväksyttiin marraskuussa 1959. Tämä julistus oli hyvin yleisluontoinen eikä se sitonut valtioita oikeudellisesti. Marraskuussa 1989 lasten oikeudet kirjattiin valtioita sitovaksi YK:n lapsen oikeuksien sopimukseksi. Se on kaikkia alle 18-vuotiaita lapsia koskeva ihmisoikeussopimus, joka luettelee lapsille

kuuluvat ihmisoikeudet ja asettaa valtioille ensisijaisen vastuun niiden toteuttamisesta. Tämän sopimukset ovat lähes kaikki maailman valtiot ratifioineet. Sopimuksen artiklassa 28 sanotaan:

1. Sopimusvaltiot tunnustavat jokaisen lapsen oikeuden saada opetusta, ja toteuttaakseen tämän oikeuden asteittain ja yhtäläisesti kaikille ne erityisesti;
 - a) tekevät pakolliseksi perusasteen koulutuksen, jonka tulee olla maksutta kaikkien saatavilla;
 - b) tukevat erilaisten keskiasteen koulutusmuotojen kehittämistä, mukaan luettuina opinto- ja ammatinvalinnanohjaus, saattavat ne jokaisen lapsen ulottuville ja ryhtyvät tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin, kuten maksuttoman opetuksen käyttöönottamiseen ja taloudellisen tuen antamiseen sitä tarvitseville;
 - c) saattavat kaikin tarkoituksenmukaisin keinoin korkea-asteen koulutuksen kaikkien ulottuville heidän kykyjensä perusteella;
 - d) tuovat opetukseen ja ammattikoulutukseen liittyvän tiedon ja ohjauksen kaikkien lasten saataville ja ulottuville;
 - e) ryhtyvät toimenpiteisiin koulunkäynnin säännöllisyyden edistämiseksi ja koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi.
2. Sopimusvaltiot ryhtyvät kaikkiin tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin taatakseen, että kurinpito kouluissa tapahtuu tavalla, joka on lapsen ihmisarvon mukaista ja sopusoinnussa tämän yleissopimuksen kanssa.
3. Sopimusvaltiot edistävät ja kannustavat kansainvälistä yhteistyötä koulutukseen liittyvissä asioissa pyrkien erityisesti poistamaan tietämättömyyden ja lukutaidottomuuden koko maailmasta ja helpottamaan tieteellisen ja teknisen tiedon sekä nykyaikaisten opetusmenetelmien hyödyntämistä. Tässä kiinnitetään erityistä huomiota kehitysmaiden tarpeisiin.
(YK:n lasten oikeuksien sopimus, 1989.)

Suomessa perusopetuslaki (1998) määrää lasten ja nuorten oppivelvollisuudesta.

Perusopetuslain 25§ sanotaan:

Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta. Oppivelvollisuus päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai kun oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut 10 vuotta.

ja 31§: Opetus ja sen edellyttämät oppikirjat ja muu oppimateriaali sekä työvälineet ja työaineet ovat oppilaalle maksuttomia.... Opetukseen osallistuvalla on annettava jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria.
(Perusopetuslaki 1998.)

Koulutus on yksi ihmisoikeuksista ja lapsen oikeuksista. Suomessa asuville lapsille perusopetuslaki takaa oikeuden päästä kouluun, saada opetusta, saada opetukseen liittyvät materiaalit ja päivittäinen ateriat maksutta. Tämänkaltaisia etuja ei ole kaikkialla maailmassa. Edes peruskoulutus ei tavoita vielä kaikkia maailman lapsia. Joka viides nuori ei käy koulua lainkaan. (UNICEF 2011.) Koulutuksen maksuttomuus ei toteudu useissa kehitysmaissa tai kehittyvissä maissa. Monissa maissa perusasteen kouluissa on lukukausimaksut tai muita erillisiä maksuja. Usein näissä maissa kaikki oppimateriaali on myös itse ostettava. Kirjojen, vihkojen, kynien ja muun materiaalin puute estää monen lapsen koulunkäynnin. Viralliset koulupuvut ovat monissa näistä maista edellytys koulunkäynnille. Koulupuvun hankintakustannukset ovat vähävaraisille perheille huomattava menoerä, johon ei olla valmiita käyttämään muutenkin vähiä varoja. Kaikkialla koulupuvun tai opiskelumateriaalien puute ei nouse kynnyskysymykseksi, mutta silloinkin puute kasvattaa näkyvällä tavalla oppilaiden eriarvoisuutta. (Sihvola & Kukkamaa 2003, 127.)

UNICEFin vuoden 2011 vuosiraportissa ”The State of the World’s Children – An Age of opportunity” todetaan nuoruuden olevan ajanjakso, jolloin epätasa-arvo ja köyhyys siirtyvät seuraavalle sukupolvelle. Tässä vaiheessa moni tippuu pois koulutuksen piiristä ja lähtee sivuraiteille. Juuri tähän nuorten ikäluokkaan (YK:n määritelmän mukaan 10–19-vuotiaisiin) panostamalla ja sitä auttamalla on mahdollista muuttaa kokonaisten kansakuntien kehityksen suuntaa. (UNICEF 2011.)

Jokaisesta sadasta lapsesta maailmassa:

- 55 on syntynyt Aasiassa (19 Intiassa, 18 Kiinassa)
- 16 on syntynyt Saharan eteläpuoleisessa Afrikassa
- 8 on syntynyt Latinalaisessa Amerikassa ja Karibiassa
- 6 on syntynyt Itä-Euroopassa ja Baltian maissa
- 8 on syntynyt teollisuusmaissa (Länsi-Eurooppa, USA, Kanada, Israel, Japani, Australia, Uusi-Seelanti)

(Sihvola & Kukkamaa 2003, 95.)

Joka neljäs lapsi maailmassa elää äärimmäisessä köyhydessä ja perheessä, jonka tulot ovat alle yhden euron päivässä. Joka 12. lapsi kuolee ennen viiden vuoden ikää syihin, jotka olisivat ennaltaehkäistävissä. Yleisimpiä lasten kuolinsyitä ovat malaria ja ripuli. (Sihvola & Kukkamaa 2003, 95) Varhaislapsuuteen ja sen suojelemiseen on panostettu pitkäaikaisesti. Sen seurauksena yhä useampi lapsi jää eloon, voi paremmin ja pääsee

aloittamaan peruskoulun. Usein kuitenkin tämän jälkeen lapsi, ja myöhemmin nuori, jätetään pärjäämään yksin. Varhaislapsuuden parantamisen eteen tehty työ valuu hukkaan, jos myös nuoriin ei investoida. (UNICEF 2011.)

Köyhyys on suurin syy lasten koulutuksen puutteeseen. Samalla koulutus on kuitenkin yksi tehokkaimmista keinoista vähentää köyhyyttä ja edistää kehitystä. Kummityön tarkoituksena on puuttua juuri tähän kohtaan tarjoamalla apua siihen, että lapset pääsevät kouluun. Kouluun pääseminen parantaa lapsen tulevaisuuden mahdollisuuksia ja vähentää esimerkiksi työttömyyden ja köyhyyden riskiä. (Suomen Lähetysseura i.a; Sihvola & Kukkamaa 2003, 129; Pyhtilä 2007, 166.)

3 KUMMIUS

3.1 Kummi

Kummi sanana juontaa juurensa aikaan, jolloin Mikael Agricola loi suomenkieltä. Hän muokkasi tämän sanan ruotsinkielen sanoista gudmor ja gudfar, joiden monikko on gummor, siis äiti tai isä Jumalan puolelta. Alkuun hän käytti sanasta molempia muotoja: gumma ja gummi, joista sitten kielen kehittymisen myötä tuli kummi ja kummit. Ensimmäisen kerran sana tavataan suomenkielessä Agricolan kasteaavassa vuonna 1549. Termi on lähtöisin latinasta. Alkujaan tällä sanalla siis tarkoitettiin ”hengellistä äitiä tai -isää”, eli kastekummiä. (Lempiäinen, 2004, Sihvola & Kukkamaa, 2003, 35.)

Kastekummista käytettiin 200-luvulla nimitystä sponsor (takaaja) ja suspector (huolehtija), 400-luvulla testis (todistaja) ja adducens (johdattaja). Tänä päivänä muita kirjallisuuden käyttämiä termejä kuvaamaan kastekummiä ovat aikuinen ystävä, hengellinen ohjaaja ja esirukoilija. Jo aikanaan itse Luther painotti kummin esirukoilijan tehtävää. (Sihvola & Kukkamaa, 2003, 37.)

Suomen evankelis-luterilainen kirkko määrittelee nettisivuillaan kastekummin näin:

Kummi on lapsen elämässä tärkeä ihminen, turvallinen aikuinen ja ystävä ... Kummina oleminen on paitsi tehtävä myös mahdollisuus erityisen läheiseen ihmissuhteeseen. Kummi on kutsuttu vanhempien rinnalla pitämään huolta lapsesta. Huolenpidossa ja ystävydessä toteutuvat kristittyinä elämisen periaatteet ja lähimmäisen rakkaus. Kummin tärkeä tehtävä on myös lapsen puolesta rukoileminen. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko, i.a.)

Kastekummius ei liity vain lapsuuteen vaan se on elinikäinen tehtävä. Kastekummin tehtävän antoisa ja merkittävä osa voi olla mahdollisuus toimia lapsen, ja iän karttuessa nuoren, kuuntelijana ja keskustelukumppanina elämän tärkeissä kysymyksissä. Samalla voidaan jakaa elämänviisautta ja -kokemuksia sekä toimia opettajana ja peilinä toinen toiselle. Parhaimmillaan kummisuhde tuo iloa ja rakkautta molempien elämään ja on elämän kestävä ystävyys. (Sihvola & Kukkamaa, 2003, 45, 94; Repo, 2009, 20 – 24.)

3.2 Kansainväliset kummit

Edellisen alaotsikon alla olevat kuvaukset määrittelevät kastekummiutta, mutta niistä voidaan löytää monia yhtäläisyyksiä myös kansainvälisen kummiuden kanssa. Samanlaisia mahdollisuuksia kuin kastekummius voi antaa myös kansainvälinen kummius. Se voi olla avartava kokemus molempiin suuntiin, kun kulttuuri-, kokemus- ja uskontoerot opettavat molempia osapuolia. Yhteys ei silloin todennäköisesti tapahdu puhumisen ja kohtaamisen kautta vaan kirjeiden ja muun tiedon välityksellä. Kansainvälisen kummityön kautta molemmat osapuolet voivat oppia monenlaista ja ennakkoluulot voivat hälvetä. Haaveet, unelmat, ilot ja surut ovat samankaltaisia riippumatta kulttuurista, uskonnosta, kielestä tai ihonväristä. Samalla näiden erilaisuus antaa uutta näkökulmaa asioiden tarkasteluun. (Kokkonen, Paananen & Pirttimaa 2006, 8; Repo, 2009, 20–24; Sihvola & Kukkamaa, 2003, 45, 94.)

Tämä työ käsittelee kansainvälisiä kummeja ja erityisesti juuri Suomen evankelis-luterilaisissa seurakunnissa toimivia kummiryhmiä, joilla on kummilapsi tai -kohde Suomen Lähetysseuran kautta. Kansainvälisellä kummilla tarkoitetaan tässä työssä Suomessa asuvaa, seurakunnassa toimivaa ryhmää, joka tukee rahallisesti ja mahdollisesti muilla tavoin (kuten rukouksin) kehitysmaassa tai kehittyvässä maassa asuvaa lasta tai nuorta, eli kummilasta, tai kummikohdetta. Termit ”kastekummi” ja ”kansainvälinen kummi” olen ottanut käyttööni Seija Sihvolan ja Tiina Kukkamaan kirjasta ”Lapsen saatavilla: Kirja kummeille ja kummeiksi haluaville” (2003).

Kansainvälinen kummius on myös lähimmäisyyttä. Raamatussa puhutaan useammassa kohdassa siitä, että lähimmäistä tulee rakastaa kuin itseään (mm. Mark 12:31). Luther selittää asiaa näin: ”Jumala ei vaadi meiltä mitään tekoa häntä itseään kohtaan, vaan ainoastaan uskoa Kristuksen kautta”. Tekojemme keskiöön tulee nostaa toinen ihminen, niin että ”kaikki, mitä teemme on suunnattu lähimmäiseen”. (Mannermaa, 2002, 89.)

Kirkon ja seurakuntien elämä ja toiminta on ollut kansainvälistä, monikulttuurista ja jatkuvassa vuorovaikutuksessa eri uskontoja ja maailmankatsomuksia edustavien kanssa alkukirkosta lähtien. Raamattu ei anna kuvaa, että kansainvälisyys olisi silloinkaan ollut ”helppoa ja kivaa”, vaan viestittää, että monikulttuurinen avoimuus, vieraanvaraisuus ja kansainvälinen vuorovaikutus ovat osa kristillisten yhteisöjen identiteettiä.

Kansainvälisyyttä ei siis tarvitse tuoda kirkkoon. Se on siellä sen oman luonteen perusteella. Kristus on yksi ja yhteinen, koko maapalloa ja sen eri ihmisryhmiä varten tullut. Monikulttuurinen avoimuus ja vastuu ei kuitenkaan synny käskemällä. Kansainvälisen vastuun lähtökohta on jakamisessa, siinä, että ihmiset alkavat pitää luonnollisena resurssien tasaamista. Tässä voidaan onnistua vain luomalla luontevia mahdollisuuksia erilaisten ihmisten vuorovaikutukselle ja jakamiselle. Kummityö voi olla yksi tällainen mahdollisuus. (Askola 2002, 157–158, 168–169.)

Kansainvälisellä kummiudella suunnataan tekoja lähimmäiseen. Siinä, sen sijaan että aloitettaisiin miettimään niitä ongelmia, joihin ei voida vaikuttaa, tai odotettaisiin, että joku toinen alkaa toimimaan, ollaan itse toimimassa ja tekemässä sitä, mikä on minulle ja meille mahdollista. Siinä usko syvältä sydäimestä on voinut siirtyä käsiin, tekemiseen, antamiseen ja jakamiseen. (Pyhtilä 2007, 113–114, 118.)

Kastekummiudessa ja kansainvälisessä kummiudessa on mielestäni nähtävissä samankaltaisia piirteitä. Thaimaassa kummiyhdyshenkilönä toimiessani näen konkreettisesti, mikä on kansainvälisen kummin merkitys kummilapsilleen. Thaimaassa miltei jokaisella kummilapsella on henkilökohtainen kummi. Usein kummilapset kirjoittavat omille kummeilleen siitä, kuinka heillä ei olisi tätä päivää ja kaikkea sitä mitä heillä nyt on ilman kummin tukea. Tällä he tarkoittavat mahdollisuutta koulunkäyntiin, koulupukua, koulutusta, asemaa yhteisössä jne. Kummi on heille ”isä / äiti / sisarus / isoäiti / isoisä / ystävä” tai näiden ryhmä, eli merkityksellinen osa heidän elämäänsä.

Kansainvälinen kummi tukee kummilastaan ja mahdollistaa näin hänelle elämässään eteenpäin pääsyn; tämä on huolenpitoa. Kristityt kummilapset kertovat rukoilevansa kummiensa puolesta ja useimmat kummilapset, edustamastaan uskontokunnasta riippumatta, pyytävät kummeiltaan rukousta puolestaan. Kristillisen järjestön, jollainen Suomen Lähetyssseura on, kummiohjelmassa voidaankin kummin esirukoilijan tehtävä nähdä yhdeksi merkittäväksi osaksi kansainvälisen kummin ja kummilapsen välistä yhteyttä (Sihvola & Kukkamaa, 2003, 37; Suomen Lähetyssseura i.a).

4 KUMMITOIMINTA

4.1 Kummityötä tekevien järjestöjen toiminta Suomessa

Noin 40 000 suomalaista lahjoittaa säännöllisesti rahaa kummilapsilleen kehitysmaihin ja kehittyviin maihin eri järjestöjen kautta. Kummitoiminnassa ideana on avun antaminen suoraan ihmiseltä ihmiselle. Osa kummijärjestöistä saa toimintaansa Suomen valtion kehitysyhteistyömäärärahoja. Suomen valtion kehitysyhteistyömäärärahoilla rahoitettua työtä voidaan kuitenkin tehdä vain ”kehitysmaa”-statuksen omaavissa maissa (Ulkoasiain ministeriö i.a). Kummityö on kansainvälistä avustustoimintaa. Työtä tehdään kehitysmaiden lisäksi monissa sellaisissa maissa, jotka ovat kehittyviä tai jo kehittyneitä, mutta niissä on edelleen esimerkiksi suuri kehitysero kaupunkien ja maaseudun välillä, tai esim. sukupuolten välisten tasa-arvokysymysten kanssa (esim. vain pojat pääsevät kouluun). (Kehitysyhteistyön palvelukeskus 2005, 4; Pyhtilä 2007, 165–168.) Suuri osa kummityötä tekevästä järjestöistä on yhteistyössä Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry:n kanssa. Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry on kehitysyhteistyöstä kiinnostuneiden suomalaisten kansalaisjärjestöjen kattojärjestö ja Suomen johtava kehityspolitiikan järjestöasiantuntija. (Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry i.a.)

Kansainvälisen kummitoiminnan tarkoituksena on tukea köyhyyden takia ilman perusoikeuksia jääviä lapsia kaikkialla maailmassa. Lisäksi tarkoituksena on luoda auttajan ja autettavan välille yhteys. Yhteyttä voidaan pitää kirjeiden, kuvien, piirustusten ja raporttien välityksellä. Avun antamisen mielekkyys korostuu, kun sen vaikutuksista saa konkreettista tietoa. Englanniksi järjestöjen kautta tehtävästä kummityöstä käytetään termiä ”sponsoring” eli taloudellinen tukeminen. Kansainvälinen kummi tukee yksittäisen lapsen koulunkäyntiä ja elämää tai koko yhteisöä, jossa lapsi elää. Kaikki kummitoimintaa harjoittavat järjestöt tarvitsevat kummiavustuksia ylläpitääkseen toimintaansa. (Sihvola & Kukkamaa, 2003, 109–112, 137; Kehitysyhteistyön palvelukeskus 2005.)

Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry:n nettisivuilta osoitteesta www.kepa.fi/kummiopas on ladattavissa kummiopas nimeltä ”Kaiken maailman

kummit - Tietoa kummijärjestöistä Suomessa”. Tästä oppaasta löytyvät tiedot 24 eri kummityötä tekevistä järjestöistä. Suurin osa näistä järjestöistä on allekirjoittanut suomalaisten kummityötä tekevien järjestöjen vuonna 2001 laatimat kummityön eettiset ohjeet (Liite 1). Eettisissä ohjeissa on sovittu yhteisistä pelisäännöistä, joiden avulla halutaan suojella lasten asemaa. Nämä ohjeet suojelevat myös kummiä tukemansa kohteen, lapsen tai hänen perheensä, ylisuurilta odotuksilta, koska kaikki yhteydenpito tapahtuu aina kummiyhdyshenkilön kautta. (Kehitysyhteistyön palvelukeskus 2005, 4, 6–7.)

Kummituilla parannetaan yhteisön elintasoja, koulutusta, terveydenhoitoa ja hyvinvointia. Ensisijaisia avunsaajia ovat yhteiskuntien ja yhteisöjen haavoittuvimmassa asemassa olevat. Kummitoiminnassa kummi sitoutuu maksamaan säännöllisesti kummimaksun. Kummimaksun suuruus on kummioppaassa esitellyillä järjestöillä 10€kk tai enemmän. Yleisimmin tuki on noin 25€kk. Suuret vaihtelut järjestöjen välillä selittyvät tuen erilaisilla käyttötavoilla. Yleisimmin tukimaksu maksetaan kerran kuukaudessa kummijärjestön tilille esim. suoraveloituksena. Tuen käyttötavoista jokainen järjestö kertoo omissa esitteissään ja tiedotteissaan tarkemmin. Esimerkkejä tuen käyttötavoista ovat mm. lasten koulukustannukset ja yhteisön kehittäminen. Kummituilla voidaan ylläpitää kouluja, päiväkoteja, terveyskeskuksia, orpo-/lastenkoteja, oppilaskoteja tai tukea yhteisön jäsenten mahdollisuuksia hankkia itsenäisesti oma elantonsa esim. maanviljelyksellä tai pienyritystoiminnalla. (Kehitysyhteistyön palvelukeskus 2005; Sihvola & Kukkamaa, 2003, 109–112; Pyhtilä 2007, 165–166; Leskinen 2005, 102–106.)

Kummityö täyttää myös oikeusperusteisen avustus- ja kehitysyhteistyön (Right Based Approach, RBA) periaatteet. RBA:sta on tullut kansainvälisen avustustoiminnan tavaramerkki. Siinä apua tarvitsevat ihmiset nähdään ”oikeuksien haltijoina” (rights holders) ja auttamisesta huolehtivat hyvinvointivaltioiden ihmiset ”vastuunkantajina” (duty bearers). (Leskinen 2005, 106.) Juuri näin oikeudet ja vastuut menevät myös kummityössä.

Kristillisen järjestön toimintana kummityö voidaan nähdä diakoniatyönä kansainvälisessä kontekstissa. Kirkkojen maailmanneuvoston (KMN) Bratislavan kokouksen julkilausuma vuodelta 1994 määritteli diakonisia toimintaperiaatteita mm.

sanoen diakonian olevan ihmisten voimavaraistamista ja yhteisöjen uudistamista (empowerment & transformation) ja toimivan, ei vain ihmisten hyväksi vaan heidän kanssaan (not for people, but with people) (Askola 2002, 158–160). Samasta aiheesta puhuu myös Luterilaisen Maailmanliiton (LML) diakoniasta julkaisema kirja: ”Diakonia in Context: Transformation, Reconciliation, Empowerment. An LWF Contribution to the Understanding and Practice of Diakonia.” (2009), jossa jokaisen oikeus vaikuttaa omaan tilanteeseensa nostetaan tärkeään asemaan. Kummityö voi olla auttamassa ihmistä auttamaan itseään ja yhteisöään voimavaraistumaan ja uudistumaan.

4.2 Suomen Lähetysseuran kummityö

Suomen Lähetysseura on yksi suurimmista suomalaisista kansalaisjärjestöistä, joka kanavoi apua kehitysmaihin ja kehittyviin maihin. Suomen Lähetysseura on tehnyt työtä eri kansojen parissa jo yli 150 vuoden ajan. Se on yksi ulkoasiainministeriön kumppanuusjärjestöistä, joiden kautta Suomen valtion kehitysyhteistyömäärärahoja ohjataan kehitysmaihin (Suomen Ulkoasiainministeriö. i.a). Kummityötä Suomen Lähetysseura on tehnyt vuodesta 1988 lähtien. (Kehitysyhteistyön palvelukeskus 2005, 48; Suomen Lähetysseura i.a.)

Suomen Lähetysseuralla on tällä hetkellä kummityötä viidessätoista maassa (Angola, Botswana, Etiopia, Israel ja palestiinalaisalueet, Kiina, Kolumbia, Mauritania, Namibia, Nepal, Pakistan, Senegal, Tansania, Thaimaa, Venetsuela, Venäjä). Missään näistä maista kummityö ei tällä hetkellä ole kehitysyhteistyötä, eikä se siten saa rahoitusta Suomen kehitysyhteistyömäärärahoista (Tuula Koistinen henkilökohtainen tiedonanto 17.9.2012). Useilla alueilla kummilapsia tuetaan ryhminä, mutta on myös alueita, joilla on yksilökummilapsia. Suomessa kummilapsi- ja vanhustyötä koordinoi Suomen Lähetysseuran kummitoimistossa kaksi kummityön koordinaattoria. (Suomen Lähetysseura, i.a.) Syyskuun 2012 puolella välissä Suomen Lähetysseuralla oli 3 308 kummisopimusta. Kummien eli kummityön tukijoiden lukumäärä on kuitenkin suurempi, koska yhden kummisopimuksen takana voi olla suurikin kummiryhmä. (Maarit Mäenpää henkilökohtainen tiedonanto 17.9.2012)

Suomen Lähetysseuran kummityön päämääränä on:

- mahdollistaa vähävaraisten ja huono-osaisten lasten ja nuorten koulunkäynti sekä ammatti-opintoja käytettävissä olevien resurssien mukaan Lähetysseuran ulkomaisen työn ohjelmissa
- tukea myös ympäröivää lähiyhteisöä aktivoimalla ja rohkaisemalla ajattelutapaan ja toimintaan omien elinolosuhteiden parantamiseksi
- ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja köyhyyttä koulunkäyntiä sekä yksilöiden ja yhteisöjen itsekasvatuksellisia prosesseja tukemalla
- vahvistaa yhteistyötä yhteistyökumppaneiden kanssa
- antaa Lähetysseuran tukijoille mahdollisuus osallistua globaaliin auttamiseen, lasten, perheiden ja ympäröivän yhteisön tukemiseen kummitoiminnan kautta (Suomen Lähetysseura 2009.)

Kummitoimintaa tehdään eri maissa yhteistyössä paikallisen kirkon, koulujen, viranomaisten ja Suomen Lähetysseuran yhteistyöjärjestöjen kanssa. Kummiohjelmaa ohjaa ja valvoo paikallinen kummikomitea ja/tai kummiyhdyshenkilö. Jokaisessa maassa on kummiyhdyshenkilö, joka on yleensä Suomen Lähetysseuran lähetystyöntekijä tai paikallisen kirkon työntekijä. Hän asuu kummilasten kotimaassa ja työskentelee kummityössä siellä. Siksi hän tuntee paikalliset olosuhteet ja kulttuurin. Näin hän pystyy suojaamaan kummia ja kummilasta kulttuurien erilaisuudesta johtuvilta väärinkäsityksiltä. Kummitoiminnan lähtökohtana on paikalliselta kirkolta ja työntekijöiltä tullut pyyntö lasten auttamiseen kyseisessä maassa. Lapset valitaan kummiohjelmaan varattomuuden perusteella. Lasta, hänen perhettään ja koko yhteisöä tuetaan kokonaisvaltaisesti. (Suomen Lähetysseura, i.a.)

Kummissuhteen alussa kummille lähetetään henkilökohtaisesta kummilapsesta kuva ja henkilötiedot tai perustiedot kummikohteesta, jonka kummiksi hän on ryhtynyt. Samassa kumminkansiossa on tietoa maasta, jossa kummilapsi tai -kohde sijaitsee sekä tietoa muusta työstä, jota Suomen Lähetysseura siellä tekee ja/tai tukee. Kummissuhteen aikana kummi saa kaksi kertaa vuodessa kohdemaasta kummiyhdyshenkilön kirjoittaman kummikirjeen, jossa kerrotaan kuulumisia siitä kummiohjelmasta, jossa kummilapsi tai lapsiryhmä on. Yleensä lapselle tai ryhmälle voi lähettää postia kummiyhdyshenkilön kautta. Tämä ei kuitenkaan ole välttämätöntä, vaan siihen tarjotaan mahdollisuus. Jokainen kummi saa itse valita, haluaako olla yhteydessä kummilapseensa tai -kohteeseensa. Yksi haluaa pitää yhteyttä ja toiselle riittää, että tietää avun menneen perille. Suomen Lähetysseuran nettisivuilla kehoitetaan kuitenkin muistamaan, etteivät kummilapset aina välttämättä kirjoita takaisin. Tämä tulee ottaa

huomioon erityisesti pienten lasten kohdalla ja maissa, joissa viranomaiset saattavat valvoa yhteydenpitoa (esim. Kiina). (Suomen Lähetysseura i.a; Sihvola & Kukkamaa 2003, 112.)

Kummitoiminnan kuukausimaksut määräytyvät lasten tarpeiden ja maan olosuhteiden mukaan. Kummi maksaa tietyn summan (25€ - 50€) lapsen kulujen kattamiseksi. Suomen Lähetysseuran (i.a) nettisivuilla kerrotaan kummituen käytöstä näin:

Kummituki kohdistuu ensisijaisesti lapsen koulukustannuksiin. Kummien tuella kustannetaan lukukausimaksujen lisäksi esimerkiksi lapsen koulupuku, -tarvikkeet ja -ruokailu. Tarvittaessa kummituella katetaan myös lapsen terveydenhoito.

Opiskelijoiden tuki kattaa usein myös asumiskustannukset. Useissa maissa lasten koulukustannuksia ei kateta kokonaan kummituella, vaan lapsen perheellä on pieni omavastuuosuus. Se kannustaa yhteisöllisyyteen ja sitouttaa vanhempia lasten kouluttamiseen.

Kummilasten ryhmälle osoitettu tuki kohdistuu kaikkien ko. kummiohjelman valittujen lasten hyväksi. Apu tavoittaa kummilapset yksilöllisesti ja mahdollistaa lasten koulunkäynnin.

Mikäli saadut varat ylittävät kummiohjelman kulut, ylimenevä kummituki ohjataan muuhun kummityöhön.

Suomen Lähetysseuran kautta kummina Suomessa voi toimia kuka tahansa yksityinen henkilö, perhe, kaveriporukka, koululuokka, työyhteisö, seurakunnassa toimiva ryhmä tai työmuoto tms. (Suomen Lähetysseura, i.a.)

Jos ei tahdo tai voi ryhtyä kummiksi, mutta tahtoo tukea kummityötä Suomen Lähetysseuran kautta, on mahdollisuus lahjoittaa Lasten Pankkiin. Lasten Pankista eri maissa toimivat kummiohjelmat voivat hakea tukea erilaisiin normaalin kummitoiminnan yli meneviin kuluihin. Tällaisia kuluja voivat olla esimerkiksi kummipäiväkodin pihaleikkivälineiden hankinta tai kunnostus, leirin järjestäminen kummilapsille tms. Muutamia vuosia sitten kummikohteena oleva Mafingan orpokoti Tansaniassa paloi ja kodin asukkaat jäivät vaille elinpaikkaa. Orpokodin uudelleen rakentamiseen saatiin tukea Lasten Pankista. (Suomen Lähetysseura i.a.)

Suomen Lähetysseuran kummitoiminta toimii hyvinkin pitkälti tämän Jeesuksen Teresan kirjoittaman ajatuksen mukaan:

Kristuksella ei ole nyt maan päällä muuta kuin teidän ruumiinne,
ei muuta kuin teidän kätenne,
ei muuta kuin teidän jalkanne.

Teidän silmistänne tulee näkyä Kristuksen rakkaus maailmaa kohtaan,
teidän jalkojenne avulla Hän kulkee tekemässä hyvää,
teidän käsillänne hän nyt siunaa ihmisiä.

Jeesuksen Teresa (1515-1582)

(Kokkonen, Paananen & Pirrtimaa 2006, 112.)

5 TYÖ SEURAKUNNISSA

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnissa kokoonnutaan yhteiseen jumalanpalvelukseen joka sunnuntai. Jumalanpalvelusyhteyden lisäksi on seurakunnissa kautta aikojen ollut monenlaista muutakin toimintaa. Yhteen on tultu ja tullaan edelleen mm. ompeluseurojen, kuorojen, piirien, kerhojen, seurojen, kokousten jne. puitteissa. Seurakuntien jäseniin kuuluu kaiken ikäisiä ihmisiä ja siksi työtä on jaettu erilaisille vastuualueille eli työmuodoille. Työn jakaminen antaa mahdollisuuden keskittyä erilaisten ryhmien erityistarpeisiin ja heidän kohtaamiseensa. Ihmisten on helppo tulla yhteen vertaisryhmänsä kanssa. Tämä vertaisryhmä voi koostua samanikäisistä, samankaltaisessa elämäntilanteessa olevista tai samasta asiasta kiinnostuneista henkilöistä.

Lappeenrannan evankelisluterilaisten seurakuntien (i.a.) nettisivuilla on työtä otsikoitu näin: diakonia, lähetys, musiikkitoiminta, nuorisotyö, rippikoulu, tytöt ja pojat (7–14 v), aluetyö, aikuiset ja perheet, erityisnuorisotyö, lapsityö, oppilaitoistoiminta, maahanmuuttajatyö, perheneuvonta, päihde- ja kriminaalityö, sairaalasielunhoito, soittokunta, tiedotus ja yhteiskunnallinen työ. Näiltä nettisivuilta jokaisen otsikon alta löytyy tietoa siitä, mihin tämä työmuoto painottaa, millaista toimintaa heillä on ja ketkä seurakunnan/seurakuntien työntekijöistä ovat tähän työhön keskittyneitä. Työmuotojen sisällä toimii ja kokoontuu monenlaisia pienryhmiä. Samankaltaista jaottelua on löydettävissä lähes kaikista Suomen ev.-lut. seurakunnista.

5.1 Kerhot ja piirit

Päiväkerho, iltapäiväkerho, perhekerho, ekan vauvan kerho, tyttökerho, kokkikerho, pienoismallikerho, harrastuskerho, isä-poikakerho, kummikerho, eläkeläiskerho, seurakuntakerho, kansainvälinen kerho, lähetyspiiri, raamattupiiri, rukouspiiri, diakoniapiiri... Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien nettisivuja ja esitteitä lukiessa löytyy mitä moninaisimpia kerhoja ja piirejä, joihin voi lähteä mukaan. Kerhoja/tai piiritoimintaa on tarjolla kaiken ikäisille ihmisille. Seurakuntien kerhojen ja piirien tarkoituksena on olla turvallisia paikkoja, etsiä pyhän pilkahduksia yhdessä

toimien ja oivaltaa uutta suurenmoisesta Jumalasta, ainutlaatuisesta itsestä ja upeista kavereista. Jokainen kerho ja piiri on erilainen. Pyhäkoulu on kerhoihin rinnastettavaa pienten ja kouluikäisten lasten toimintaa. Pyhäkoulussa opitaan elämän perusasioita – kiitollisuutta, toisten kunnioittamista, itsensä arvokkaaksi kokemista ja Jumalan hyvyyteen ja huolenpitoon luottamista. (Kirkko Helsingissä i.a; Espoon seurakunnat i.a; Jyväskylän seurakunta i.a; Lappeenrannan evankelisluterilaiset seurakunnat i.a.)

Lappeenrannassa toimiva kummikerho kokoontuu yhteen noin joka toinen viikko. Kummikerholla on kaksi kummilasta, joita he muistavat myös rukouksin. Kerhossa askarrellaan, musisoidaan, pelataan pelejä, tehdään erilaisia projekteja ja kirjoitetaan kirjeitä. Kerhon yhtenä projektina on ollut linnunpönttötalkoot, joissa seurakuntalaisille annettiin mahdollisuus sijoittaa ekologiseen kiinteistöön. Kiinteistöihin muuttavista asukkaista luvattiin antaa tietoa kiinteistön omistajille. Yhteiseksi virkistykseksi ja hengelliseksi kasvuksi kerholaiset ovat osallistuneet Missionmurkku-leirille Sulkavalla sekä tehneet retkiä Raamattukylään Vivamoon. (Jantunen 2011, 18–19.)

5.2 Kuorot

Yhtenä osana seurakuntien laaja-alaista musiikkityötä on yleensä kuoro tai kuoroja. Kuoro on monista laulajista koostuva kokoonpano, jossa jokaista ääntä laulaa useampi laulaja. Kuoro voi laulaa joko yksi- tai moniäänisesti. Yleisimmässä muodossaan kuoro jakautuu neljään ääneen: sopraanoon, alttoon, tenoriin ja bassoon. Kuoro voi laulaa instrumentein säestettynä tai ilman säestystä (a cappella). Esimerkiksi Nurmijärven seurakunnassa (i.a.) jokaisella kolmella kirkolla on oma kirkkokuoronsa. Lisäksi seurakunnalla on muuta kuorotoimintaa.

Kuorot voivat koostua lapsista, nuorista, miehistä, naisista, kaiken ikäisistä ihmisistä tai ne voivat olla koottuja tietyn musiikkityylin mukaan. Niiden ohjelmistot voivat keskittyä esimerkiksi jumalanpalvelusmusiikin tekemiseen, seurakunnallisen musiikkielämän rikastuttamiseen, hengelliseen rytmimusiikkiin, jne. tai vaikka kaikkiin näistä. (Nurmijärven seurakunta i.a; Lappeenrannan evankelisluterilaiset seurakunnat i.a.)

Monesti kuorolla on myös muuta yhteistä toimintaa laulamisen lisäksi. Tällaista toimintaa voi olla mm. vapaaehtoistoiminta tai muu hyväntekeväisyystoiminta, kevät- ja joulujuhlat tms. Kuoro voi olla myös rekisteröitynyt yhdistykseksi, jolloin sillä täytyy olla yhdistyslain 20§ vaatimaa kokoustoimintaa (Yhdistyslaki 1989).

5.3 ”Avoimet ovet”

Seurakunnissa yhä enemmän tilaa saavat erilaiset ns. avoimien ovien toiminnot. Näissä osallistuja joukko ei ole vakio, vaan kuka tahansa paikalle saapuja on tervetullut osaksi läsnäolevaa ryhmää. Tämän kaltainen toiminta on saanut monia nimiä mm. Tampereella Mummon Kammari (i.a.), Porin ev. lut. seurakuntayhtymässä (i.a.) Olotupa, Nurmijärven seurakunnan nuorten (i.a.) Kuppilat jne. Joillain näistä nimistä kulkevat toiminnot ovat levinneet muidenkin seurakuntien käyttöön.

Toimintatavan tarkoituksena on antaa paikka, missä tavata toisia ihmisiä, keskustella mahdollisesti annetusta aiheesta, tavata työntekijöitä ilman ajanvarausta tai jotain muuta. Eläkeläisille nämä tilaisuudet voivat olla merkittäviä muiden ihmisten kohtaamisen paikkoja, nuorille ne taas antavat mm. lämpimän ja turvallisen paikan viettää aikaa yhdessä toisten nuorten kanssa. Usein näissä ”avoimien ovien” tilanteissa on myös jotain sovittua ohjelmaa, kuten hartaushetki tiettyyn aikaan, johon kaikkien toivotaan osallistuvan. Monasti tarjolla on myös jotain syötävää korvausta vastaan.

5.4 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Seurakunnilla on monenlaista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Yksi tavallisimmista yhteistyökumppaneista ovat alueella olevat koulut ja päiväkodit. Koulujen kanssa yhteistyötä tehdään usein mm. päivänavausten ja koulukirkkojen muodossa. Seurakunnan työntekijät ovat usein mukana myös leirikouluissa. Seurakunnan työntekijä voi olla myös mukana yhden koulun tai alueen koulujen henkisen huollon työryhmässä. Erilaiset kriisitilanteet, kuolemantapaukset, kouluampumiset jne. ovat usein sellaisia tilanteita, joissa koulun ja seurakunnan yhteistyö on erittäin merkittävää. Päiväkotien kanssa yhteistyö toteutuu usein

seurakunnan työntekijän vierailuina. Hän saattaa pitää opetustuokioita, päiväkotihartauksia tai -pyhäkoulua niille lapsille, joilla on hengelliseen tilaisuuteen osallistumislupa vanhemmiltaan.

Monet seurakunnat tekevät yhteistyötä myös alueella toimivien yritysten kanssa. Tälle yhteistyölle luodaan aina omat sääntönsä tai toimintatapansa. Lappeenrannan evankelisluterilaisten seurakuntien (i.a.) alueella yhteistyössä ollaan esimerkiksi Kaakontieto oy:n, Fazerin, Etelä-Saimaan, Osuuspankkien ja Käräjäoikeuden työyhteisöjen kanssa.

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

6.1 Tutkimuksen taustaa

Tämän opinnäytetyön teko pitkittyi useampaan kertaan. Tähän olivat vaikuttamassa monet syyt. Tein työtäni sekä Suomessa että Thaimaassa. Prosessin aikana muutin näiden maiden välillä molempiin suuntiin. Sopeutuminen molempiin päihin otti olettamaani enemmän aikaa ja energiaa. Työn teon ajalle osui lähiyhteisöissäni myös useita kuolemantapauksia ja muita raskaita aikoja, jotka veivät aikaani ja voimiani. Lisäksi opinnäytetyöprosessini aikana Suomen Lähetysseurassa tapahtui organisaatiomuutoksia, jotka vaikuttivat yhteistyön tekemiseen. Yhteistyöni Suomen Lähetysseuran kummitoimiston kanssa tapahtui pääasiassa sähköpostin välityksellä ja oli jatkuvasti hyvää ja hedelmällistä.

Kevään 2010 aikana opinnäytetyöni aiheeksi varmistui seurakunnissa toimivat kummiryhmät ja niiden toiminta. Tällöin tein aiheesta tutkimussuunnitelman ja kävin keskusteluja Suomen Lähetysseuran kummitoimiston kanssa. Aiheeseen liittyvään teorian tietoon tutustumisessa pääsin alkuun kesällä 2010. Tällöin en kuitenkaan ehtinyt kirjoittamisvaiheeseen sillä muut opintotehtävät veivät aikani. Elokuussa 2010 muutin takaisin Thaimaahan mukaanani joitain lähde teoksia, joista loppujen lopuksi oli varsin vähän apua työlleni. Paluu toiseen kotimaahani, thai-kielen opintojen jatkaminen ja töihin paluu, liitettynä kulttuuristressiin ja arkielämän haasteisiin sai aikaan sen, että työni ei edennyt odotetulla tavalla.

Vuoden 2011 alussa sain opinnäytetyön tekemisen päästä kiinni. Tämän hyvän vauhdin katkaisi ensimmäisen opinnäytetyönohjaajani Liisa Kanteleen äkillinen kuolema, joka vaikutti minuun yllättävän voimakkaasti. Samaan aikaan ajoittuivat myös muut kuolemantapaukset lähiyhteisöissäni. Saatua uuden ohjaajan työlleni oli sille siinä vaiheessa varaamani aika kulunut umpeen. Työssäni kummiyhdyshenkilönä oli alkanut jälleen erittäin tiivis tahti, johon opinnäytetyön teon yhyttäminen oli mahdotonta. Samanaikaisesti ohjaajan vaihtumisen kanssa valitettavasti myös opiskelijavertaistukiryhmämme hajosi, ja jäin vertaistuen ulkopuolelle. Kesälomallani

tulin Suomeen ja jatkoin teorian tiedon hankintaa käyttäen hyödykseni Suomen mahtavia kirjastopalveluja.

Syksyllä 2011 opinnäytetyöni tekeminen jälleen keskeytyi, kun Thaimaa kärsi pahimmista tulvista yli 50 vuoteen. Tulvat uhkasivat useamman kuukauden ajan myös minun asuinseutuani. Tässä kriisitilanteessa aika ja voimat kuluivat omaan selviämiseen ja avustustyöhön, jonka tekemiseen myös Thaimaan evankelis-luterilainen kirkko osallistui.

Keväällä 2012 tein työni eteen parhaani ja pääsinkin siinä etenemään. Aikarajoitukset kyselyni järkevälle lähettämisaikakohdalle suhteessa kesälomiin tulivat kuitenkin eteen ja niin työn valmistuminen siirtyi edelleen syksylle. Syyskuussa 2012 sain viimein tehtyä kyselyn seurakunnissa toimivien kummiryhmien yhteyshenkilöille. Samanaikaisesti viimeistelin teoriapohjan. Lokakuun alun aikana suoritin tulosten aukikirjoittamisen ja analysoinnin sekä viimeistelin opinnäytetyöni.

Koko prosessin ajan aihe kulki mielessä mukana, ja keräsin aiheeseen liittyvää tietoa kaikesta kuulemastani ja lukemastani. Tausta-aineiston hankinnassa haasteena oli, ettei kummiryhmiä koskevaa aiempaa tutkimustietoa ollut tarjolla. Näin tämä mielipiteitä ja kokemuksia kartoittava tutkimukseni antaa uutta tietoa.

6.2 Tutkimustehtävä ja keskeiset tutkimuskysymykset

Tämän tutkimuksen lähtökohtana oli Suomen Lähetysseuran kummitoimiston toive saada lisää tietoa seurakunnissa toimivista kummiryhmistä. Keskusteluissa kummitoimiston väen kanssa sain selville aihealueet, joilta tietoa toivottiin. Sen jälkeen muokkasin tutkimuskysymykseni. Niiden pohjalta lähti muotoutumaan myös se, millaista taustamateriaalia tarvitsin opinnäytetyöhöni, ja mitkä olisivat hyviä kysymyksiä tulevaan kyselyyn.

Keskeiset tutkimuskysymykset ovat:

1. Millaista kummitoimintaa seurakunnissa on ja kuinka he keräävät varat kummitukeen?

2. Koetaanko Suomen Lähetysseuralta kummiudelle saatava tuki ja tieto riittäväksi?
3. Tukeeko kummitoiminta seurakunnan muuta toimintaa?

6.3 Tutkimuksen kohderyhmä

Tutkimuskyselyn vastaajiksi, eli kohderyhmäksi, valittiin seurakunnissa toimivien kummiryhmien yhteyshenkilöt, jotka olivat antaneet sähköpostiosoitteensa Suomen Lähetysseuran rekisteriin. Yhteyshenkilöt ovat yleensä osa kummiryhmää, joko ryhmän jäsenenä tai ryhmän vetäjänä. Näin heidän uskottiin tietävän ryhmän ajatuksista ja kokemuksista suhteessa tutkimuksen kohteena oleviin asioihin. Heidän kauttaan kulkee pääasiassa myös kaikki tieto Suomen Lähetysseurasta kummiryhmille. Kysely päätettiin lähettää sähköpostin välityksellä. Siksi sähköpostiosoitteiden saatavuus toimi yhtenä rajaajana.

6.4 Tutkimusmenetelmät ja kyselylomake

Tutkimusmenetelmäksi valittiin kvantitatiivisten ja kvalitatiivisten metodien yhdistelmää. Käytännössä tämä tarkoitti Webropol-kyselyä, johon tuli suljettuja valikkokysymyksiä ja avoimia kysymyksiä. Kummiryhmien yhdyshenkilöille lähetettiin sähköpostin välityksellä linkki kyselyyn. Tällaisella kyselymuodolla uskottiin parhaiten saatavan vastauksia, koska Diak ja Suomen Lähetysseura olivat jo usein käyttäneet Webropol-kyselyjä. Mitään lupia ei tämän kaltaiseen tutkimukseen tarvittu, koska kyselyt suuntautuivat aikuisille, jotka ovat antaneet yhteystietonsa Suomen Lähetysseuran käyttöön. Kyselyn saatekirjeessä (Liite 2) mainittiin, että tutkimusta tehdään yhteistyössä Suomen Lähetysseuran kanssa.

Tutkimuskyselyn (Liite 3) kysymysten asettelua ja muotoa muokattiin useampaan kertaan yhteistyössä Suomen Lähetysseuran kummitoimiston kanssa. Tässä prosessissa myös tutkimustehtävä tarkentui lopulliseen muotoonsa, joka on esitelty edellä. Kyselyn otsikoksi muotoutui ”Kummiryhmänä kansainvälisille kummilapsille”. Kyselyyn tuli

avoimia sekä valikkokysymyksiä. Yhteensä kyselyssä oli kymmenen kysymystä tai kysymysryhmää.

Ensimmäiseen tutkimuskysymykseen: ”Millaista kummitoimintaa seurakunnissa on ja kuinka he keräävät varat kummitukeen?” haettiin vastauksia kyselyn (Liite 3) kysymyksillä / kysymysryhmillä:

1. Ryhmään kuuluvien jäsenten lukumäärä on keskimäärin.
2. Ryhmään kuuluvien ikä.
3. Ryhmä on
4. Ryhmä hankkii kummilapsille antamansa tuen pääasiassa
5. Millaista toimintaa ryhmällä on kummina toimimisen lisäksi?

Toiseen tutkimuskysymykseen: ”Koetaanko Suomen Lähetysseuralta kummiudelle saatava tuki ja tieto riittäväksi?” haettiin vastauksia kyselyn (Liite 3) kysymyksillä / kysymysryhmillä:

7. Tieto ja tuki

Ryhmä saa Suomen Lähetysseuran kautta riittävästi tietoa kummilapsestaan tai kummikohteestaan kummisuhteen alussa.

Ryhmä saa Suomen Lähetysseuran kautta riittävästi tietoa kummilapsestaan tai kummikohteestaan kummisuhteen kestäessä.

Ryhmä saa Suomen Lähetysseuralta riittävästi tukea kummitoiminnan toteuttamiseen.

8. Millaista tietoa ryhmä toivoisi saavansa enemmän Suomen Lähetysseuran kautta kummilapsen tai kummikohteen olosuhteista tai tapahtumista?
9. Mitä muuta tahtoisitte sanoa yhteistyöstä Suomen Lähetysseuran kummityön kanssa?

Kolmanteen tutkimuskysymykseen: ”Tukeeko kummitoiminta seurakunnan muuta toimintaa?” haettiin vastauksia kyselyn (Liite 3) kysymysryhmällä:

10. Kummiryhmä

Ryhmä kokee kummitoiminnan mielekkäänä tapana tukea toisessa maassa asuvia lapsia.

Kummitoiminnan kautta ryhmämme oppii ymmärtämään paremmin muiden maiden lasten ja nuorten elämän todellisuutta.

Kummitoiminta auttaa ryhmäämme ymmärtämään erilaisia kulttuureja ja tapoja.

Kummitoiminnan kautta ryhmämme ennakkoluulot ovat vähentyneet.

Kummitoiminta on lisännyt ryhmämme tietoa ja kiinnostusta lähetystyöstä.

Kummitoiminta antaa ryhmällemme mahdollisuuden vaikuttaa maailman tasa-arvoisuuteen.

Kummitoiminta on opettanut ryhmällemme lähimmäisen rakastamista.

Kummitoiminta sopii hyvin seurakunnan toiminnaksi.

Kummitoiminta tukee hyvin seurakunnan lähetyskasvatustehtävää.

Kysymysryhmissä 7 ja 10 vastaajia pyydettiin arvioimaan väittämiä annetulla asteikolla, joka oli: 1. Täysin erimieltä, 2. Eri mieltä, 3. Ei samaa, ei eri mieltä, 4. Samaa mieltä tai 5. Täysin samaa mieltä.

Lisäksi kyselyn (Liite 3) kysymyksellä 6. ”Ryhmämme hyväksi kokema idea ja/tai toimintamuoto, jolla kummilapsen tuki hankitaan, jonka haluamme jakaa muiden kummiryhmien käyttöön.” annettiin vastaajille mahdollisuus jakaa hyväksi kokemansa idea tai tapa, jolla kummituki voidaan hankkia. Tähän vastaaminen oli vapaaehtoista. Lisäksi ryhmille annettiin mahdollisuus pitää ideansa ”keksijä oikeudet” pyytämällä heitä silloin ilmoittamaan ryhmänsä nimi / keksijän nimi. Ideoiden ja tapojen kerääminen ei ollut tutkimuksen pääasiallinen tarkoitus, vaan tapahtui tutkimuksen ohella.

6.5 Aineiston keruu

Keväällä 2012 Suomen Lähetysseuran kautta kummina toimi reilu 300 seurakunnan pienryhmää (Tuula Koistinen, henkilökohtainen tiedonanto 7.9.2012). Syksyllä 2012 näistä ryhmistä 215 oli ilmoittanut yhteyshenkilönsä sähköpostiosoitteen Suomen Lähetysseuraan (Niko Kokkila, henkilökohtainen tiedonanto 5.9.2012). Osalla ryhmistä oli enemmän kuin yksi yhteyshenkilö, ja joillain ryhmistä oli sama yhteyshenkilö toisen ryhmän kanssa. Webropol-kyselyn tekoalusta ei suostu lähettämään samaan sähköpostiosoitteeseen useita kyselyyn sisäänpääsy tunnuksia, joten useamman ryhmän yhteyshenkilönä toimivan henkilön täytyi päättää, minkä ryhmän puolesta hän vastasi.

Kysely lähetettiin kummiryhmien yhteyshenkilöille 13.9.2012. Vastausaikaa annettiin 11 päivää (23.9. asti). Kyselyyn vastaamisesta muistutettiin kuuden päivän kuluttua (18.9.). Kysely lähti 219 sähköpostiosoitteeseen. Sitä ei saatu toimitettua perille 29 osoitteeseen, vaan niistä tuli tekninen virheilmoitus. Neljästä osoitteesta tuli automaattinen vastaus, jossa kerrottiin vastaanottajan olevan virka- tai vuorotteluvapaalla tai äitiyslomalla. Näin jäljelle jäi 186 mahdollista vastaajaa.

Kyselyyn saatiin kaikkiaan 89 vastausta (n=89). Mahdollisista vastaajista (186) tämä tarkoittaa, että vastausprosentti oli 48 %. Kaikki vastaajat eivät antaneet vastausta kaikkiin kysymyksiin. Mm. kaksi vastaajaa kertoi avoimiin vastauskenttiin toimivansa kummiryhmän yhteyshenkilöitä vain teknisesti, olematta itse ryhmän jäseniä. Nämä vastaajat eivät kokeneet voivansa vastata ryhmän mielipiteitä ja kokemuksia koskeviin kysymyksiin.

Vastaajamäärät vaihtelivat kysymyksittäin. Suljetuissa kysymyksissä määrät vaihtelivat 87 ja 89 vastauksen välillä ja avoimissa kysymyksissä 43 ja 81 vastauksen välillä. Tulosten yhteydessä on mainittu kuhunkin kysymykseen saatujen vastausten määrä.

6.6 Aineiston analysointi

Aineistoa analysoitiin sekä kvantitatiivisilla, että kvalitatiivisilla metodeilla. Pääasiassa kvantitatiiviset tulokset saatiin suoraan Webropol-kyselyn tekovälineeltä. Avoimien kysymysten vastausten analysoinnissa käytettiin sisällönanalyysia. Avoimissa vastauksissa oli usein samassa lauseessa sanottuna useita asioita. Vastauksista kerättiin yksittäiset tiedot omille Post-it lapuille, jotka yhdistettiin muiden samansisältöisten lappujen kanssa yhteneviksi aihesisällöiksi. Näistä yhteenvedoista saatiin tuloksia. Tämä vaihe työstä dokumentoitiin valokuvin (valokuvat tekijän hallussa). Liite 4:ssä on esimerkin omaisesti esitetty aineistoanalyysin tekotapa.

6.7 Tutkimuksen luotettavuus, pätevyys ja eettisyys

Hyvän tutkimuksen perusvaatimuksena on luotettavuus, pätevyys ja eettisyys. Tutkimuksissa pyritään aina välttämään virheiden syntymistä, mutta silti tulosten luotettavuus, pätevyys ja eettisyys voivat vaihdella. Siksi myös tätä työtä on syytä arvioida näiden kriteerien valossa. Tutkimusprosessin aikana olen käyttänyt huolellisuutta ja erityistä tarkkuutta joka vaiheessa: kirjoittaessani tutkimuksen viitekehystä, kerätessäni aineistoa sekä purkaessani ja analysoidessani sitä. Kirjoittaessani olen pyrkinyt helposti luettavaan ja selkeään ilmaisuun. Työtä tehdessäni tein perusteellista tiedonhankintaa ja käytin lähteitä kriittisesti ja asianmukaisesti. Lähdeviitteet ja lähteet on työssäni merkitty kirjallisen työn ohjeiden mukaisesti.

Tutkimuksen luotettavuutta ja mittaustulosten toistettavuutta kuvaa termi reliaabelius. Tämän tutkimuksen reliaabelius on kyseenalaistettava jo siksi, ettei aiheesta ole tehty aiemmin tutkimusta ja nyt kysely toteutettiin vain kerran. Tuloksia ei näin voitu verrata mihinkään, eikä vetää varmoja johtopäätöksiä tutkimuksen toistettavuudesta. Tutkimuksen vastausprosentti oli 48%. Vastausprosentin ollessa näin lähellä 50% voidaan kuitenkin olettaa, että vastaajat edustavat aika kattavasti mahdollisia seurakuntien kummiryhmiä. Näin ollen voidaan pitää todennäköisenä, että tässä tutkimuksessa saadut tulokset olisivat toistettavissa.

Tutkimuksen pätevyydellä tarkoitetaan sen kykyä mitata sitä, mitä tutkimuksessa oli tarkoitus mitata. Pätevyyttä on myös se, että kaikki käsitteet ja teoria on selitetty asianmukaisesti. Pyrin työssäni määrittelemään käsitteet selkeästi ja tarkasti. Viitekehysten olen pyrkinyt kirjoittamaan selkeästi ja luotettavasti tarkastaen tiedot alku lähteistään mahdollisuuksien mukaan. Kyselyä valmistellessani pyrin parhaani mukaan tekemään siitä selkeän ja yksi selitteisen, jottei vastaajille jäisi tulkinnan varaa.

Kriittisyys ja tarkkuus ovat tutkijalle tärkeitä ominaisuuksia. On tärkeää tulkita tulokset oikein ja käyttää analysoinnissa menetelmiä jotka ovat tuttuja. Tekemäni tiedonkeruu oli tästämällistä ja käyttämäni analysointimenetelmät olivat minulle entuudestaan tuttuja.

Tieteellinen tutkimusta tehtäessä joutuu tekemään monia eettisiä valintoja. Eettisten periaatteiden tietäminen ja tunteminen olivat tutkimuksen tekijänä minun vastuullani. Eettisten periaatteiden toteutumisesta pidin kiinni kaikissa tutkimuksen vaiheissa. Diakonia-ammattikorkeakoulussa tehtävälle tutkimukselle eettiset periaatteet ovat erityisen tärkeitä ottaen huomioon Diak:n arvopohjan ja koulutusohjelmien luonteet. Diak:ssa tutkimusprosessin eettisyydellä tarkoitetaan työntekijän tapoja suhtautua työhön, eteentuleviin ongelmiin ja ihmisiin, joiden kanssa tai joista tutkimusta tehdään. Eettisyys tulee esiin myös tiedonhankinnassa, tavassa, tutkimusprosessista käytettävästä puhumistavasta sekä siinä, miten tuloksista kirjoitetaan. (Diakonia-ammattikorkeakoulu 2010, 11-13.)

Tutkimusta tehdessäni otin huomioon Diak:n eettiset periaatteet, kummilapsityön eettiset ohjeet (Liite 1) sekä omat sisäiset eettiset periaatteeni. Kyselyssä vastaajien anonymiteetti säilyy koko ajan. Vain ideoiden jakamisen kohdalla tästä periaatteesta luovutaan niiden vastaajien osalta, jotka vastauksessaan ovat tahtoneet tuoda ilmi idean luojan tai jakajan. Tämä on selitetty vastaajille saatekirjeessä (Liite 2) ja kyselyn (Liite 3) kysymyksen 6. kohdalla.

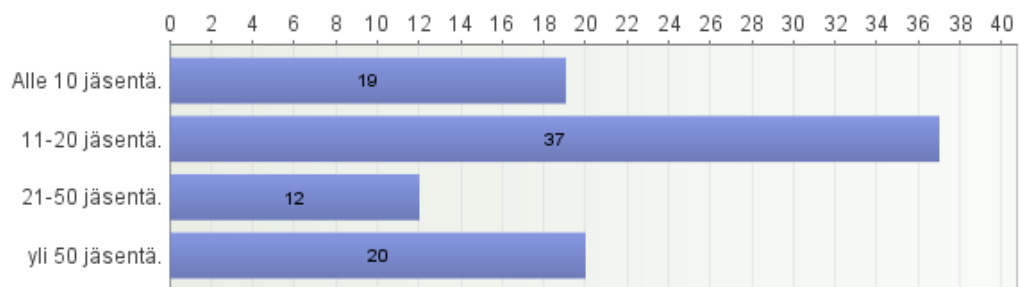
7 KUMMINA KANSAINVÄLISILLE KUMMILAPSILLE

Tässä osassa työtä esitellään kyselyssä (Liite 3) saadut tulokset, tehdään niistä johtopäätöksiä ja sovelletaan niitä käytäntöön ja annetaan jatkotoimintaehdotuksia.

7.1 Seurakunnissa toimivat kummiryhmät

7.1.2 Kummiryhmien koko

Ryhmän kokoa koskeneeseen kysymykseen tuli 88 vastausta (n=88). Kuviosta 1 on nähtävissä vastanneiden ryhmien jakautuminen erikokoisiin ryhmiin. Vastanneista ryhmistä suurimmassa osassa (42 %) oli 11–20 jäsentä. Yli 50 jäsenen ryhmiä oli 23 %. Vastanneista alle 10 jäsenen ryhmiä oli 22 % ja 21–50 jäsenen ryhmiä 14 %.

KUVIO 1. Ryhmään kuuluvien jäsenten lukumäärä on keskimäärin (n=88)

Tämän tuloksen perusteella voidaan päätellä, että yleisimmin seurakunnassa toimivan kummiryhmän koko on 11–20 jäsentä. Kaikenkokoisia ryhmiä on kuitenkin olemassa merkittävässä määrin. Tästä syystä selkeästi yhdenkokoiselle ryhmälle suunnattuun informaatioon ei tule keskittyä jatkossakaan. Ryhmien kokojen hajanaisuus saa aikaan

haasteellisuutta informaation jakamiselle. Mitä useampia jäseniä ryhmässä on, sitä haasteellisempaa kaiken tiedon välittäminen jokaiselle ryhmän jäsenelle on.

7.1.2 Kummiryhmien ikäjakauma

Ryhmään kuuluvien ikäjakaumaa koskevaan kysymykseen vastauksia tuli 87 (n=87). Kyselyn (Liite 3) kysymys oli muotoiltu niin, että vastaajat merkitsivät ryhmän nuorimman ja vanhimman jäsenen iän. Tämä kysymystapa ei ollut onnistunut. Saadut vastaukset antoivat liian suurpiirteisen kuvan ryhmän jäsenten ikäjakaumasta. Tämä selkeni minulle vasta vastaukset saatuani. Asiasta olisi saatu paremmin tietoa, jos kysymyksestä olisi tehty valikkokysymys. Valikkokysymyksessä eri ikäryhmät olisi voitu erotella toisistaan esimerkiksi ryhmiin lapset ja kouluikäiset 0–13v; nuoret ja nuoret aikuiset 14–29v; aikuiset 30–64v. ja eläkeikäiset 65v. ylöspäin. Nyt saadut vastaukset jaottelin tämän ryhmittelyn mukaan (Taulukko 1). Saaduissa vastauksissa saattaa tuloksia vääristää se, että lasten ja nuorten ryhmien osalta on mahdollista, että ryhmän aikuinen vetäjä on merkinnyt oman ikänsä vanhimman jäsenen iäksi. Näin ryhmän ikäjakauma muuttuu lapsi/nuoriryhmästä lapset/nuoret ja aikuiset ryhmäksi.

Taulukosta 1 on nähtävissä kaikkien ikäryhmien osuudet vastaajista (n=87). Sen mukaan vastanneista kummiryhmistä selvästi suurin osa (40 %) on aikuisista ja eläkeikäisistä koostuvia ryhmiä. Näiden ryhmien ikä jakautuu 30–10990 välille. Todennäköisesti korkeimman iän antaneelle vastaajalle on tullut näppäilyvirhe vanhimman jäsenen iän kanssa. Toiseksi vanhin vastattu yläikä tässä ryhmässä oli 93 vuotta. Seuraavaksi suurin osa vastaajista, eli 15 % vastanneista, kuuluu ns. kaikenikäisten kummiryhmiin. Tämän joukon ikä jakautuu 0–100 vuoden välille. Kolmanneksi suurimman joukon muodostavat pelkästään eläkeikäisten kummiryhmät, joita vastaajista oli 11 %. Tähän joukkoon kuuluvien jäsenten ikä jakautui 65–95 vuoden välille. Tämä joukko vastaa yleisesti ns. lähetysmummojen ikäryhmää, joka on tottunut kokoontumaan lähetyspiiriin jo monien vuosien ajan.

TAULUKKO 1. Yhteenveto kummiryhmien jäsenten ikäjakaumasta (n=87)

Alaikä vaihtelu	Yläikä vaihtelu	Vastaaja ryhmien	
		lkm.	% vastaajista
6v.	9–12v.	2	2
7–13v.	16–20v.	4	5
0–6v.	40–60v.	5	6
0–10v.	65–100v.	13	15
14–15v.	16–25v.	4	5
14–28v.	36–63v.	7	8
20–29v.	64–80v.	3	3
30–58v.	59–60v.	4	5
30–65v.	65–10990v.	35	40
65–75v.	75–95v.	10	11
Ikäryhmät			
	lapset ja kouluikäiset 0–13 vuotta		
	nuoret ja nuoret aikuiset 14–29 vuotta		
	aikuiset 30–64 vuotta		
	eläkeikäiset yli 65 vuotta		

Nuorista ja nuorista aikuisista ja aikuisista koostuvia ryhmiä, ikäjakauma 14–63 vuotta, oli vastaajissa 8 %. Pelkästään aikuisten ryhmiä, joiden ikä jakautuu 30–60 välille, pelkästään nuoret ja nuoret aikuiset -ryhmiä, joiden ikä jakautuu 14–25 vuoden välille, ja lapsista ja kouluikäisistä sekä nuorista ja nuorista aikuisista koostuvia ryhmiä, joiden ikä jakautuu 7–20 vuoden välille, oli kaikkiaan 5 % vastanneista. Pelkästään lapsiryhmiä, joiden ikäjakauma on 6–12 vuoden välillä, oli vastaajissa 2 %. Todennäköisesti näillä lapsiryhmillä on joku vanhempi tukena toiminnassa tai ryhmänvetäjänä. Näistä ryhmistä on löydettävissä seurakuntien lapsi-, varhaisnuoriso- ja nuorisotyö.

Vastanneissa ryhmissä (n=87) 28 %:ssa on lapsia ja kouluikäisiä, 41 %:ssa nuoria ja nuoria aikuisia on, aikuisia 77 %:ssa ja eläkeikäisiä 70 %:ssa. Seurakunnissa toimivien kummiryhmien ikäjakauma painottuu selvästi aikuis- ja eläkeikäiseen väestöön. Tämä oli odotettavissa oleva tulos, koska näillä ikäryhmillä on enemmän rahaa

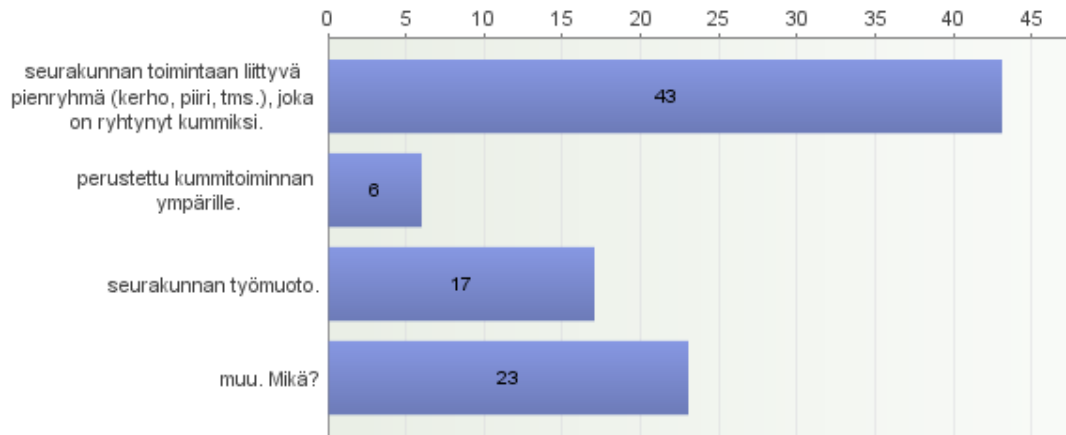
käytettävissään kuin lapsilla ja nuorilla. Kummiryhmiin kuuluu kuitenkin kaikenikäisiä ihmisiä. Tämän päivän lapset ja nuoret ovat huomisen aikuisia. Kummityöstä kertovan materiaalin tulee siis palvella kaikenikäisiä ihmisiä. Suuri osa tiedosta voi olla samaa ja samanlaista, mutta esitysmuodoissa on huomioitava eri ikäryhmät.

7.1.3 Kummiryhmien toiminta

Kummiksi voi ryhtyä kuka tahansa, joten kummityö voi olla osana mitä tahansa seurakunnan toimintaa. Aikaisemmin tässä työssä on esitelty suppeasti seurakuntien laaja-alaista toimintaa, joihin ennakolta tiedettiin kummityötä liitetyn.

Kaikki vastaajat (n=89) olivat vastanneet kysymykseen siitä, missä kontekstissa ryhmä toimii eli miten ryhmä on muotoutunut. Kuviossa 2. on esitelty valintakysymykseen tulleet vastaukset. Sen lisäksi vastaajat kertoivat ryhmänsä muusta toiminnasta vastaamalla avoimeen kysymykseen (n=81): ”Millaista toimintaa ryhmällä on kummina toimimisen lisäksi?”

Suurin osa (48 %) vastanneista kummiryhmistä on seurakunnan toimintaan liittyvä pienryhmä, joka on ryhtynyt kummiksi. Vastausvaihtoehtoon ”muu, mikä?” tulleista vastauksista voidaan näihin lisätä kaksi vastausta, jotka täyttävät seurakunnan pienryhmän kriteerit (Raamattu- ja keskustelupiiri sekä iltapäiväkerhot). Näin kokonaismääräksi tulee 45 osumaa eli 51 % vastauksista. Näiden ryhmien pääasiallinen toiminta on jotain muuta kuin kummitoimintaa, mutta kummitoiminta on otettu osaksi sitä. Toiminta, jonka lisänä kummitoiminta näillä ryhmillä voi olla, on avointen vastausten perusteella esim. päiväkerho, iltapäiväkerho, raamattupiiri, rukouspiiri, lähetyspiiri, perhekerho, vanhusten kerho tai kuoro. Ryhmät lukevat kokoontumisissaan kummikohteestaan saamansa kuulumiset. Usein he tutustuvat kohdemaahan muillakin tavoin. Ryhmien vastauksissa oli mainintoja kummilapsen/-kohteen puolesta rukoilemisesta ja kirjeiden kirjoittamisesta. Osassa pienryhmiä varainhankinnan järjestäminen on merkittävä osa toimintaa. Osalla ryhmistä kokoontumisten yksi päätavoitteista on tehdä tuotteita myyntiin. Näissä ryhmissä tehdään yhdessä mm. käsitöitä.

muu. Mikä? vastaukset ja lukumäärä:

- seurakuntien työntekijäjoukko, 5.
- kirkkopiiri tai seurakunta, 5.
- yhteistoiminta päiväkodin tai koulun kanssa, 3.
- rippikoulut, 2.
- seurakunnan luottamuselimet, 2.
- kirpputorin vapaaehtoiset, 2.
- nuorten kannatuskohde, 1.
- raamattu- ja keskustelupiiri, 1.
- iltapäiväkerhot, 1.
- sisarukset, 1.

KUVIO 2. Ryhmä on (n=89)

Toiseksi suurimman joukon (19 %) muodostavat kummiryhmät, joina toimii seurakunnan työmuoto. ”Muu, mikä?” -vastausvaihtoehdosta voidaan tähän joukkoon lisätä kolme vastausta (rippikoulut ja nuorten kannatuskohde). Tämän joukon kokonaismäärä on näin 22 %. Työmuodon toiminnassa kerrotaan kummilapsesta/-kohteesta. Useimmin avoimista vastauksissa kummilapsen ottaneeksi työmuodoksi mainittiin lapsi-, nuoriso- tai rippikoulutyö. Todennäköisesti osa näistä ryhmistä sijoittuu kokoluokkaan yli 50 jäsentä.

Vastanneista kummiryhmistä kuusi on perustettu kummitoiminnan ympärille ja ”muu, mikä?” -vastauksista voidaan lisätä 1 (sisarukset). Tämän joukon osuus on näin 8 % kaikista vastanneista (n=89). Näiden ryhmien yhteistoiminta perustuu kummiuden ympärille. Yksi näistä ryhmistä kuvaa toimintaansa sanoen:

Kyseessä on lasten lähetyskerho, joka on toiminut 12 vuotta. Se kokoontuu 2 krt kuukaudessa. Mukana alakouluikäisiä lapsia ja eläkeikäisiä vetäjiä ja seurakunnan työntekijöitä.

Seuraavaksi suurimman joukon (6 %) muodostavat seurakuntien työntekijöiden muodostamat kummiryhmät. Eräs ryhmistä kertoo kummiksi ryhtymisestä ja kummina olemisesta näin:

Lähetys sihteeri ehdotti työntekijäkokouksessa, että otetaan työntekijäjoukolle yhteinen kummilapsi. Vastauksena oli, että otetaan kaksi. ... Vuoden alussa lähetys sihteeri kerää rahat ... (Hän) lähettää kummikohteesta tulleet postit työkavereille.

Kummiryhmiä, joina toimii koko seurakunta tai sen kirkkopiiri, oli vastanneista samoin 6 %. Osalla näistä kummikohde on nimikkokohteena samaan tapaan kuin nimikkolähetti eli nimikkolähetystyöntekijä. Näillä ryhmillä muuna toimintana on kaikki seurakunnan toiminta. On todennäköistä, että näihin ryhmiin kuuluu yli 50 jäsentä. Esimerkiksi Vehmaan seurakunnan nimikkokohde on Hosainan kuurojen koulu Etiopiassa. Kummityö on esillä monessa seurakunnan toiminnassa. Työn esittely löytyy mm. seurakuntakeskuksen ilmoitustaululta. Tälle taululle laitetaan esille myös kaikki Hosainan kuurojen koululta tuleva posti. Näin kaikkien seurakuntalaisten voidaan sanoa olevan kummeja. (Anni Aronen, henkilökohtainen tiedonanto 11.8.2012.)

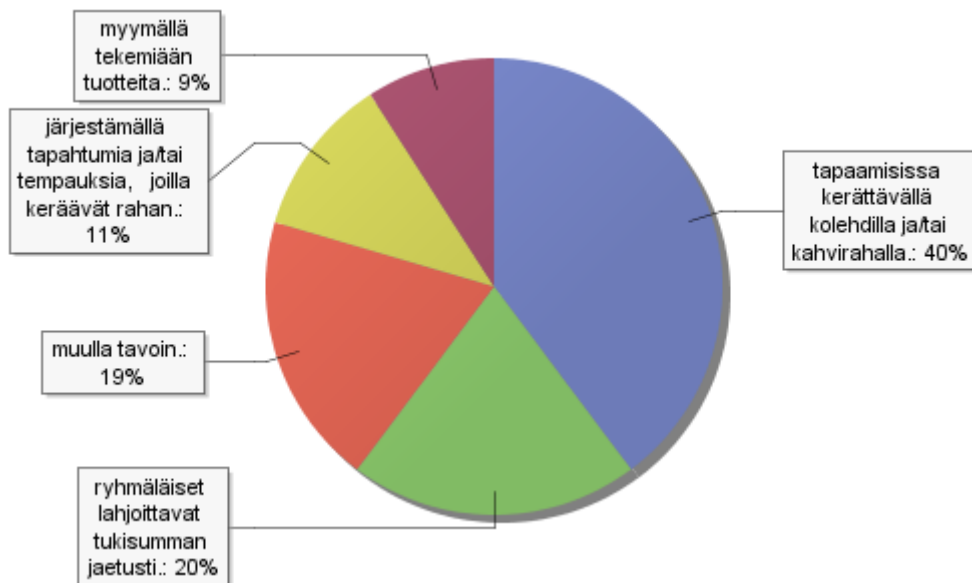
Kummityötä käytetään seurakunnissa myös koulu- ja päiväkotiyhteistyön muotoina (vastaajista 3 %). Eräs vastaaja kertoi kaikkien koululuokkien osallistuvan jollakin tavoin kummilapsen huomioimiseen. Kummityöstä kerrotaan koulussa eri oppitunneilla ja koulun tapahtumissa. Toisen vastauksen mukaan alueella pidetään kummitunteja. Päiväkodit, koulut ja kummityö menevät hyvin yhteen, koska kummityössä on kyse samanlaisessa tilanteessa ja iässä olevien lasten ja nuorten auttamisesta.

Vastauksien mukaan muita seurakunnassa toimivien kummiryhmien konteksteja ovat seurakunnan luottamuselimet (2 %) ja kirpputorin vapaaehtoiset (2 %).

7.1.4 Kummiryhmien varainhankinta

Kummiryhmien varainhankintakeinot ovat monet. Avoimista vastauksista selviää, että useimmat ryhmät hankkivat varat tuen maksamiseen monien eri hankintamuotojen yhdistelmällä. Kyselyssä (Liite 3) kartoitettiin kuitenkin pääasiallista varainhankintatapaa. Kysymykseen saatujen vastausten määrä oli 88 (n=88).

Kuviosta 3. ovat nähtävissä kummiryhmien pääasialliset varainhankintamuodot. Yleisin pääasiallinen varainhankintamuoto on tapaamisissa kerättävä kolehti ja/tai kahviraha. Tämä tieto on hyvinkin ymmärrettävä siitä näkökulmasta, että suurin osa vastanneista kummiryhmistä koostuu aikuis-/eläkeikäisistä ja yhteiset kokoontumiset piirien ja kerhojen puitteissa ovat tulosten mukaan yleisin kummiryhmien toimintatapa.

KUVIO 3. Ryhmä hankkii kummilapsille antamansa tuen pääasiassa (n=88)

”Ryhmäläiset lahjoittavat tukisumman jaetusti” on toiseksi yleisin kummituen hankintatapa (20%). Tämä toimintatapa sopii hyvin mm. työntekijäjoukon tai seurakunnan luottamuselimien yhteisen kummilapsen tuen hankintaan. Seuraavaksi yleisimmät ovat tapahtumien ja/tai tilaisuuksien järjestäminen (11 %) sekä tehtyjen tuotteiden myynti (9 %). Tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen sopii monien eri

ikäryhmien toiminnaksi. Niissä voidaan myös tavoittaa kaikenikäisiä ihmisiä. Tehtyjen tuotteiden myynti, usein myyjäiset, on Suomen seurakunnissa hyvä ja vakiintunut varainhankintatapa. Myyjäiset tuovat iloa niin tuotteiden tekijöille kuin niiden ostajillekin. Myyjäiset tai seurakunnan myymälä on myös hyvä paikka tuoda esiin kummityötä ja sen merkitystä. Myyjäisiin on helposti yhdistettävissä myös muita varainhankinnan muotoja, kuten arpajaiset tai toimintapisteet. Muulla tavoin varat tukeen hankkii yhteensä 19 % vastaajista. Suuri osa näistä vastaajista ei nimeä pääasiallista varainhankintamuotoaan, vaan kertoo varainhankintaa tekevän monilla eri tavoilla. Näistä 19 %:sta pääasiassa kirpputorimyynnillä hankkii varat 5 % ja arpajaisilla yhdistettynä muihin hankintakeinoihin 5 %. Yksittäin mainittuja pääasiallisia varainhankintatapoja olivat leirikeskuksen kioskin pito, pullo-/tölkkeräys leireillä, palkasta peritty osuus kummimaksuun sekä talkootyöt.

7.2 Yhteistyö Suomen Lähetysseuran kanssa

7.2.1 Tieto ja tuki

Kyselyssä selvitettiin kummiryhmien kokemusta Suomen Lähetysseuran kautta saatavan tiedon ja tuen riittävydestä. Asiaa tiedusteltiin heiltä väittämäkysymyksillä, joihin vastattiin arvioimalla ovatko he väittämän kanssa samaa mieltä vai eri mieltä (Taulukko 2) sekä avoimella kysymyksellä ”Millaista tietoa ryhmä toivoisi saavansa enemmän Suomen Lähetysseuran kautta kummilapsen tai kummikohteen olosuhteista tai tapahtumista?”.

Väittämäkysymyksiin vastasi 89 vastaajaa (n=89). Heistä kaikki eivät vastanneet jokaiseen väittämään. Taulukosta 2 voidaan nähdä, kuinka vastaajamäärät jakautuvat eri väittämien osalta. Kaikki vastaukset painottuivat positiiviselle puolelle siten, että kaikkien väittämien vastausten keskiarvo on yli 3,5 ja yhteiskeskiarvo 3,7. Kaikkien väittämien kohdalla suurin osa vastaajista oli samaa mieltä väittämän kanssa. Avoimeen kysymykseen vastasi 65 vastaajaa (n=65).

TAULUKKO 2. Tieto ja tuki

	1 Täysin eri mieltä	2 Eri mieltä	3 Ei samaa, ei eri mieltä	4 Samaa mieltä	5 Täysin samaa mieltä	Keski-arvo
Ryhmä saa Suomen Lähetysseuran kautta riittävästi tietoa kummilapsestaan tai kummikohteestaan kummissuhteen alussa. (n=89)	1 %	7 %	13 %	58 %	20 %	3,9
Ryhmä saa Suomen Lähetysseuran kautta riittävästi tietoa kummilapsestaan tai kummikohteestaan kummissuhteen kestäessä. (n=88)	5 %	16 %	18 %	49 %	12 %	3,5
Ryhmä saa Suomen Lähetysseuralta riittävästi tukea kummitoiminnan toteuttamiseen. (n=85)	2 %	9 %	32 %	42 %	14 %	3,6
Yhteensä	3 %	11 %	21 %	50 %	16 %	3,7

Kaikkein tyytyväisimpiä vastaajat olivat siihen tietoon, mitä he saavat Suomen Lähetysseuran kautta kummissuhteen alussa. Väittämään vastanneista (n=89) täysin samaa mieltä sen kanssa oli 20 % ja samaa mieltä 58 % (yhteensä 78 %). Täysin eri mieltä tai eri mieltä väittämän kanssa oli vain 8 % vastanneista. Nämä vastaajat toivoivat saavansa enemmän tietoa suhteen alussa. Ei samaa, eikä eri mieltä väittämän kanssa oli 13 % vastaajista.

Väittämään ”Ryhmä saa Suomen Lähetysseuran kautta riittävästi tietoa kummilapsestaan tai kummikohteestaan kummissuhteen kestäessä” vastanneita (n=88)

12% oli sen kanssa täysin samaa mieltä ja samaa mieltä oli 49%. Yhteensä täysin samaa mieltä tai samaa mieltä väittämän kanssa oli 61 % vastaajista. Tämä väittäjä sai kuitenkin myös eniten eri mieltä olevia vastauksia. Eri mieltä tai täysin eri mieltä väittämän kanssa oli yhteensä 20,5 % vastaajista. Näistä vastaajista 16 % oli eri mieltä ja 5 % täysin eri mieltä väittämän kanssa. Ei samaa, eikä eri mieltä -vastauksia väittämään tuli 18 %. Tämän tuloksen perusteella voidaan sanoa, että Suomen Lähetysseura antaa kummissuhteen aikana tietoa hyvin. Sen kannattaa panostaa tiedon jakoon kummissuhteen aikana, jotta tyytyväisten kummien määrä voisi olla suurempi.

Väittämään ”Ryhmä saa Suomen Lähetysseuralta riittävästi tukea kummitoiminnan toteuttamiseen” vastanneista (n=85) sen kanssa täysin samaa mieltä oli 14 % ja samaa mieltä 42 %. Yhteensä täysin samaa mieltä ja samaa mieltä oli 56 %. Tämä väittäjä sai suurimman osuuden määrän kaikista väittämistä ei samaa, ei eri mieltä kohtaan. 32 % väittämään vastanneista (n=85) oli tätä mieltä. Eri mieltä väittämän kanssa oli 9 % ja täysin eri mieltä 2 %. Yhteensä eri mieltä ja täysin eri mieltä väittämän kanssa oli 11 %. Tässä tutkimuksessa ei kartoitettu millaista tukea kummiryhmät toivoisivat saavansa Suomen Lähetysseuralta kummitoiminnan toteuttamiseen. Tukea Suomen Lähetysseuralta kummityön toteuttamiseen koetaan saatavan. Mutta mitkä olisivat ne kohdat ja asiat, joissa voitaisiin parantaa toimintaa siten, että kummiryhmät kokisivat saavansa riittävästi tukea? Tästä kysymyksestä voi joku tuleva opinnäytetyöntekijä saada itselleen aiheen tai kehittämishankkeen.

7.2.2 Kummien toiveet Suomen Lähetysseuran kautta tulevalle tiedolle

Avoimeen kysymykseen: ”Millaista tietoa ryhmä toivoisi saavansa enemmän Suomen Lähetysseuran kautta kummilapsen tai kummikohteen olosuhteista tai tapahtumista?” tuli 65 vastausta (n=65). Yhdeksän vastaajaa sanoi Suomen Lähetysseuran kautta tulevan tiedon olevan hyvää ja riittävää tällä hetkellä. Näiden vastausten oletan koskevan sekä kummissuhteen alussa että sen kestäessä saatavaa informaatiota. Viidessätoista avoimessa vastauksessa toivottiin tietoa ja postia tulevan useammin mieluiten suoraan kohdemaasta. Kahdessa vastauksessa sanottiin, että tietoa tulisi tulla useammin kuin kerran vuodessa. Näin asian tulisi ollakin, koska Suomen Lähetysseuran mukaan kummikirjeitä yhdyshenkilöltä pitäisi tulla 2krt/vuosi. Kirjeiden tulon tiheyttä

toivottiin kahdessa vastauksessa nostettavaksi nykyisestä kahdesta vuosittaisesta kirjeestä tasolle 4 kirjettä/vuosi. Yhden kirjeistä toivottiin tulevan piakoin Suomen kesän jälkeen, jotta uuden toimintakauden alulla olisi kerrottavissa uusia kuulumisia myös kummitoiminnassa.

Kirjeissä tai muussa Suomen Lähetysseuran kautta tulevassa tiedossa toivottiin kerrottavan sanoin ja/tai kuvin konkreettista tietoa kaikesta, mitä kohdemaassa tapahtuu (14 vastausta). Aihealueina toivottiin olosuhteita, tapahtumia ja tapahtuvia muutoksia. Erityisesti lapsille sopivaa tietoa toivottiin. Neljässä vastauksessa toivottiin kerrottavan aivan tavallisista jokapäiväisistä asioista, kuten miten lasten normaalipäivä maassa kuluu. Henkilöiden (kummilasten ja työntekijöiden) sekä koulujen esittelyä ja näiden kuulumisista kertomista toivottiin yhdeksässä vastausta. Kohdemaan koulumaailman, opetustapojen, koulupäivän kulun ja opetussisältöjen esittelyä ja näiden vertaamista Suomen vastaaviin tapoihin toivottiin neljässä vastausta. Kahdessa vastauksessa asioissa onnistumisista ja vastoinkäymisistä toivottiin kerrottavan kertomuksin tai tarinanomaisesti, jotta tieto olisi hyvin käytettävissä kaikenikäisten kanssa.

Kummeja kiinnostaa aina tieto siitä, miten heidän antamansa varat on käytetty. Tämä nostettiin esiin kahdeksassa vastauksessa. Kummit tahtovat saada tietoa siitä, mitä rahalla on hankittu ja/tai saatu aikaan kohdemaassa. Myös hallinnollisten kulujen kertomista säännöllisin väliajoin toivottiin, jotta myös epäilijöille voidaan osoittaa tuen perillemeno.

Työn haasteista, siitä, missä tällä hetkellä erityisesti kaivataan apua, tulevaisuuden toiveista ja esirukousaiheista toivottiin kerrottavan rehellisesti (6 vastausta). Esimerkkejä siitä, miten lasten elämä on kohentunut kummitoiminnan kautta toivottiin kerrottavan. Mielenkiintoa herättää myös se, mitä kummilasten elämässä tapahtuu kummilapseuden päätyttyä.

Kaikki tässä mainitut asiat kuulostavat minusta tutuilta, kun mietin itse Thaimaan kummeille kirjoittamiani kummikirjeitä. Kummit kuitenkin vaihtuvat vuosien aikana ja vanhat kummikirjeet eivät mene uusille kummeille. Mikä olisi hyvä ratkaisu tähän? Toisaalta tiedot myös vaihtuvat vuosien myötä. Kummisuhteen alussa kummille lähetettävään kansioon voisi tehdä joka maasta oman perusinformaatiota sisältävän

katsauksen (1–2 sivua), joka päivitetäisiin muutaman vuoden välein. Tässä infopakettissa voisi olla mm. valtiota koskevat tiedot, työntekijätiedot (montako työntekijää? ja mahdollisesti heidän esittelynsä) ja koulumaailman perustiedot oppivelvollisuudesta, opetuksen maksullisuudesta/maksuttomuudesta jne. Tämä infopaketti voisi päivituksen yhteydessä lähteä myös kaikille sen maan kummeille kummikirjeen liitteenä. Ajantasaista tietoa on tarjolla myös mm. Lähetysseuran ja Suomen Lähetysseuran nettisivujen kautta. Valtioita koskevia uutisia ja tietoa saa myös mm. Suomen uutisten välityksellä.

Henkilökohtaisesta kummilapsesta toivottiin saatavan paljon nykyistä enemmän tietoa: hänen elinoloistaan, perheestä ja sen arjesta, harrastuksista, luonteesta ja mielipuuista. Omasta kummilapsesta ja hänen perheestään toivottiin saatavan päivitettyä tietoa vähintään vuosittain ja päivitetty valokuva vähintään joka kolmas vuosi. Nämä asiat tulivat esiin seitsemässä vastauksessa. Erityisesti oman kummilapsen opintojen sujumisesta ja niissä edistymisestä toivottiin päivitettyä tietoa (2 vastausta). Omalta kummilapselta toivottiin saatavan enemmän kirjeitä (2 vastausta). Yhdessä vastauksessa kummin ja henkilökohtaisen kummilapsen välisen yhteyden sanottiin olevan epäkelpo, jos/kun lapsi ei reagoi mitenkään kummilta saapuneisiin kirjeisiin tai lahjoihin.

Henkilökohtaiset kummilapset ovat juuri näistä edellä mainituista syistä haasteellisia. Kummien toiveet päivitetystä tiedosta ovat ymmärrettävät ja perustellut. Kaiken tämän tiedon ylläpitäminen ja siitä tiedottaminen vaatii kuitenkin paljon työntekijäresursseja. Työntekijäresurssit taas nostavat hallintokuluja, joihin kummit toivovat käytettävän mahdollisimman vähän rahaa. Tämä on ollut yhtenä syynä siihen, että Suomen Lähetysseura, kuten pääasiassa kaikki muutkin kummijärjestöt, ovat pääasiassa siirtyneet henkilökohtaisista kummilapsista kummikohteiden tukemiseen. Muina syinä pääasiassa lapsiryhmien tukemiseen on ollut tasapuolisuuden näkökulma. Ryhmätuilla pyritään välttämään eriarvoisuuden syntymistä, kun yhtä lasta ei nimetyksi nosteta esiin. (Tuula Koistinen, henkilökohtainen tiedonanto 9.11.2012.) Tämä on kuitenkin vähentämässä henkilökohtaisen yhteyden mahdollisuutta. Kummilapsen itse kirjoittamien kirjeiden määrän nostaminen ei useista kohdemaista ole mahdollista, koska käännöstyöhön ei ole laittaa lisää aikaa. Kummilapset eivät välttämättä osaa englantia niin hyvin, että voisivat kirjoittaa sillä, ja taas kummit eivät osaa paikallisia kieliä. Kirjeiden sisältöongelmiin (kummilapsi ei reagoi saamiinsa kirjeisiin/lahjoihin)

selitys löytyy siitä, että lapset eivät välttämättä ole tottuneet kirjeiden kirjoittamiseen, eikä heillä ole täten ymmärrystä siitä, että näin tulisi tehdä.

Vastauksista tuli esiin myös se, että on tärkeää pitää kummit ajantasalla tapahtuvista kummiyhteyshenkilöiden muutoksista. Kummit ovat kokeneet epävarmuutta myös tilanteissa, joissa suomalaiset lähetystyöntekijät vaihtuvat alueella tai työ on siirtymässä täysin paikallisten vastuulle. Tällöin yhteydenpidon jatkuvuuden varmuudesta tulee tiedottaa normaalia enemmän ja tarkemmin.

Vastauksista nousi esiin myös tarve voida olla tukemassa jotain kohteen erityistä tarvetta. Tällaisista kertominen ja niihin osallistumisen mahdollistaminen näyttää vastausten valossa olevan kummeille merkittävää. Näiden erityiskohteiden tuki voidaan hoitaa Suomen Lähetysseuran Lasten Pankin kautta.

Avoimissa vastauksissa kummit kertoivat kokeneensa kummiyhdyshenkilön, muun kohdemaassa työskentelevän tai työskennelleen tai Suomessa vierailulla olevan kohdemaan henkilön vierailun olleen merkittävää heidän motivaatiolleen toimia kummina. Näitä mainintoja oli neljässä vastauksessa. Yhdessä vastauksessa yhdyshenkilön vierailua toivottiin tulevaisuudessa. Lähetystyöntekijän henkilökohtaisen vierailun merkitys on ymmärretty hyvin Suomen Lähetysseurassa mm. nimikkolähettiläiden vierailujen kohdalla nimikkoseurakunnissaan. Olisiko vierailuresursseja lisättävä kummituhoon ja mahdollisesti järjestettävä alueellisia, seurakuntarajat ylittäviä kummitilaisuuksia? Tämä on kuitenkin henkilö- ja taloudellisia resursseja vaativaa.

Viidessä vastauksessa nostettiin esiin, että kaikkea tietoa on tarjolla Suomen Lähetysseuran tai muiden lähteiden kautta, jos sitä osaa itse pyytää tai etsiä. Eräs vastaaja kirjoitti:

10-leirin lähetystietoiskussa kerrotaan Etiopiasta, Hosainan kuurojenkoulusta ja siellä tehtävästä työstä. Kerään materiaalia siihen paitsi kummisopimuksen perusteella saamistamme kirjeistä myös Lähetysseuran nettisivuilta, muualta netistä jne.

Vastauksissa kerrottiin myös, että Suomen Lähetysseurasta on aina saanut tietoa, kuvia ja vastauksia kun on kysynyt tai pyytänyt jotain. Yksi vastaajista nosti esiin sen, että vuorovaikutusta voisi lisätä, mutta sen pitäisi lähteä kummien omasta aktiivisuudesta.

7.3 Kummityö seurakunnan toimintana

Taulukko 3 esittelee seurakunnissa toimivien kummiryhmien mielipiteitä suhteessa annettuihin yhdeksään väittämään. Väittämiin annettujen vastausten määrä vaihteli 83 ja 87 vastauksen välillä väittämittäin. Vastausten määrät on nähtävissä taulukossa 3. Vastaajat (n=88) olivat väittämien kanssa pääasiassa samaa mieltä tai täysin samaa mieltä. Vain väittämään ”Kummitoiminnan kautta ryhmämme ennakkoluulot ovat vähentyneet” suurin osa (49 %) vastaajista oli valinnut ei samaa, ei eri mieltä – vastausvaihtoehdon. Tässäkin väittämässä loput vastauksista painottuivat positiiviselle puolelle. Vain 1 % kaikista vastanneista oli jonkin väittämän kanssa eri mieltä, eikä kukaan vastaajista ollut yhdenkään väittämän kanssa täysin eri mieltä.

Kaikkein voimakkaimmin täysin samaa mieltä oltiin väittämän ”Kummitoiminta sopii hyvin seurakunnan toiminnaksi” kanssa (n=87). Täysin samaa mieltä oli 71 % vastaajista ja samaa mieltä 28 % vastaajista (yhteensä 99 %). Vain yksi vastaaja otti neutraalin kannan tähän väittämään valiten ei samaa, ei eri mieltä -vastausvaihtoehdon. Toiseksi voimakkaimmin täysin samaa mieltä oltiin väittämän ”Kummitoiminta tukee hyvin seurakunnan lähetyskasvatustehtävää” (n=85). Tämän väittämän kanssa täysin samaa mieltä oli 67 % vastaajista ja samaa mieltä 32 % vastaajista (yhteensä 99 %). Jälleen yksi vastaaja oli valinnut ei samaa, ei eri mieltä -vaihtoehdon. Kolmanneksi eniten täysin samaa mieltä oltiin väittämän ”Ryhmä kokee kummitoiminnan mielekkäänä tapana tukea toisessa maassa asuvia lapsia” kanssa (n=87). Täysin samaa mieltä väittämän kanssa oli 64 % vastaajista ja samaa mieltä 32 % vastaajista (yhteensä 96 %). Neutraalilla kannalla suhteessa väittämään oli 4 % vastaajista. Näiden väittämien vastaukset samassa järjestyksessä olivat myös positiivisimmat kokonaisprosentit saaneet vastaukset.

TAULUKKO 3. Kummitoiminta (n=88)

	1 Täysin eri mieltä	2 Eri mieltä	3 Ei samaa, ei eri mieltä	4 Samaa mieltä	5 Täysin samaa mieltä	Keskiarvo
Ryhmä kokee kummitoiminnan mielekkäänä tapana tukea toisessa maassa asuvia lapsia. (n=87)	0 %	0 %	4 %	32 %	64 %	4,6
Kummitoiminnan kautta ryhmämme oppii ymmärtämään paremmin muiden maiden lasten ja nuorten elämän todellisuutta. (n=86)	0 %	2 %	8 %	56 %	34 %	4,2
Kummitoiminta auttaa ryhmäämme ymmärtämään erilaisia kulttuureja ja tapoja. (n=87)	0 %	4 %	18 %	52 %	26 %	4,0
Kummitoiminnan kautta ryhmämme ennakkoluulot ovat vähentyneet. (n=85)	0 %	2 %	49 %	38 %	11 %	3,6
Kummitoiminta on lisännyt ryhmämme tietoa ja kiinnostusta lähetystyöstä. (n=83)	0 %	1 %	24 %	54 %	21 %	3,9
Kummitoiminta antaa ryhmällemme mahdollisuuden vaikuttaa maailman tasa-arvoisuuteen. (n=86)	0 %	1 %	16 %	57 %	26 %	4,1
Kummitoiminta on opettanut ryhmällemme lähimmäisen rakastamista. (n=86)	0 %	0 %	20 %	56 %	24 %	4,1
Kummitoiminta sopii hyvin seurakunnan toiminnaksi. (n=87)	0 %	0 %	1 %	28 %	71 %	4,7
Kummitoiminta tukee hyvin seurakunnan lähetyskasvatustehtävää. (n=85)	0 %	0 %	1 %	32 %	67 %	4,7
Yhteensä	0 %	1 %	16 %	45 %	38 %	4,2

Tämä on erittäin positiivinen tulos, koska nämä kolme väittämää olivat itse asiassa tämän kysymysryhmän tärkeimmät kysymykset jo kyselyn laadintavaiheessa. Näitä väittämiä kutsun pääväittäviksi. Näistä vastauksista voidaan päätellä, että kummitoiminta sopii kiitettävästi seurakunnan toiminnaksi ja tukee kiitettävästi seurakunnan lähetyskasvatustehtävää. Kummina toimivat seurakuntien ryhmät kokevat kummitoiminnan erittäin mielekkääksi tavaksi tukea kehitysmaiden ja kehittyvien maiden lapsia ja nuoria. Kummitoimintaa kannattaa siis markkinoida seurakunnille ja niiden pienryhmille.

Näitä johtopäätelmiä tukevat myös muista väittämistä saadut vastaukset. Vastausten jakautuminen niissä on nähtävissä taulukosta 3. Väittämän ”Kummitoiminnan kautta ryhmämme oppii ymmärtämään paremmin muiden maiden lasten ja nuorten elämän todellisuutta ” (n=86) kanssa samaa mieltä tai täysin samaa mieltä oli yhteensä 90 % vastaajista. Ei samaa, ei eri mieltä vastajista oli 8 % ja eri mieltä 2 %. Kummiryhmien saama informaatio on merkittävässä roolissa. Ei ole samantekevää mitä kirjeissä kerrotaan.

”Kummitoiminta antaa ryhmällemme mahdollisuuden vaikuttaa maailman tasa-arvoisuuteen” –kanssa (n=86) samaa tai täysin samaa mieltä oli yhteensä 83 % vastaajista. Ei samaa, ei eri mieltä oli 16 %, ja eri mieltä 1 % vastaajista. ”Kummitoiminta on opettanut ryhmällemme lähimmäisen rakastamista” (n=86) samaa tai täysin samaa mieltä oli yhteensä 80 %, ja ei samaa, ei eri mieltä oli 20 % vastaajista. Tämän väittämän kanssa eri mieltä ei ollut yksikään vastaaja. Molemmat näiden väittämien sisällöistä tukevat kaikkia pääväittämiä. Ne ovat sitä sisältöä, jota kummityö ryhmälle on antamassa.

Väittämän ”Kummitoiminta auttaa ryhmäämme ymmärtämään erilaisia kulttuureja ja tapoja” (n=87) kanssa samaa tai täysin samaa mieltä oli yhteensä 78 % vastaajista. Ei samaa, ei eri mieltä oli 18 %, ja eri mieltä väittämän kanssa oli 4 % vastaajista. Tässä väittämässä oli kaikista väittämistä suurin eri mieltä olevien vastausten määrä. Tämän väittämän kanssa enemmän samaa mieltä olevia ryhmiä voitaisiin saada tulevan tiedon määrän lisäämisellä. Vastaajien avoimiin kysymyksiin antamissa vastauksissa toivottiin juuri tietoa erilaisista juhlista ja tavoista, joita kohdemaassa on. Jos tätä tietoa tulee enemmän, myös kokemus toisten kulttuurien ymmärtämisestä voisi lisääntyä.

Väittämän ”Kummitoiminta on lisännyt ryhmämme tietoa ja kiinnostusta lähetystyöstä” (n=83) kanssa samaa mieltä tai täysin samaa mieltä oli 75 % vastaajista. Ei samaa, ei eri mieltä väittämän kanssa oli 24 %, ja eri mieltä oli 1 %. Avoimessa vastauksessa eräs vastaajista sanoi näkevänsä kummityön enemmän kansainvälisenä diakoniana kuin lähetystyönä. Tämä voi olla osan muistakin vastaajista mielessä ollut asia, ja siten ollut vaikuttamassa heidän vastauksiinsa. Kansainvälisen diakonian ja lähetystyön yhteydestä ja erillisyydestä on käyty ja käydään keskustelua jollain foorumilla miltei jatkuvasti.

Väittämän ”Kummitoiminnan kautta ryhmämme ennakkoluulot ovat vähentyneet” asettelussa oli valitettavasti jäänyt sanat ”muita maita kohtaan” pois. Väittämän olisi siis kuulunut olla ”Kummitoiminnan kautta ryhmämme ennakkoluulot muita maita kohtaan ovat vähentyneet”. Tällöin se olisi ollut selkeämpi ja informatiivisempi. Se, miten asia nyt oli kyselyssä ilmaistu, jätti avoimeksi tiedon siitä, mitä kohtaan ennakkoluulot ovat vähentyneet. Väittäjä (n=85) sai kuitenkin samaa tai täysin samaa mieltä olevia vastauksia 49 %, ja ei samaa, ei eri mieltä olevia vastauksia oli 49 % vastauksista. Eri mieltä väittämän kanssa oli 2 % vastaajista. Saatu tieto voi olla laskemassa ennakkoluuloja, mutta se voi myös olla lisäämässä niitä. Näin annettavan tiedon sisältöä mietittäessä on otettava huomioon vastaanottajien tietotaso ja selitettävä myös asioiden taustoja, jotta ennakkoluulot erilaisia tapoja kohtaan eivät nouse.

7.4 Uusia ja vanhoja toiminta- ja varainhankintatapoja

Opinnäytetyöhön liittyneen tutkimuksen oheistuotteena keräsin avoimella kysymyksellä vastaajilta ideoita ja toimintamuotoja, jotka he ovat kokeneet hyväksi ja toimiviksi varainhankintatavoiksi. Ideansa tai hyväksi koetun toimintamuodon jakoi 43 vastaajaa (n=43). Erään vastaajan ilmaisua lainaten kertoi useampi ryhmä tukeutuvan ”perinteisiin muotoihin” varainhankinnassa. Näihin ”perinteisiin muotoihin” vastaaja luetteli myyjäiset, arpajaiset ja pullopanttikeräyksen leireillä. Vastauksissa tuli esiin monenlaisia ideoita, joita tässä työni osassa esittelen.

Myyjäiset ovat yksi perinteisimmistä varainhankintatavoista Suomen seurakunnissa. Niissä voidaan myydä kaikenlaisia käsitöitä (valmistumateriaaleina esim. kangas, lanka, puu, metalli, kynttilävaha, jne.) ja leivonnaisia, vanhaa tavaraa kirpputorityyliin tai mitä

muuta tahansa, koska vain mielikuvistus ja taidot ovat rajana. Kyselyn vastauksista seitsemässä oli maininta myyjäisistä tai itse tehtyjen tuotteiden myynnistä. Piireissä ja kerhoissa tehtyjä tuotteita voidaan myydä myös seurakunnan kahvilassa, puodissa, kirpputorilla, kirkkoherranvirastossa tai millaisia muotoja missäkin seurakunnassa onkaan otettu käyttöön. Myyjäisissä kaikenikäisten ryhmien jäsenet voivat olla myymässä tuotteitaan. Tuotteiden valmistamisessa voivat samoin kaikenikäiset olla mukana omien edellytystensä mukaan.

Joulumyyjäisten oheen on eräässä seurakunnassa kehitetty joululaulujukeboxi, josta vastaaja kertoo näin:

Joululaulujukeboxi on toiminut lähetyksen joulumyyjäisissä jo useamman vuoden. Siinä nuoret itse laativat joululauluista listan, josta kuka tahansa myyjäisväestä voi valita haluamansa kappaleen tiettyä summaa vastaan. Jukeboxi on ollut menestys ja aivan fantastinen tunnelman luoja myyjäisissä.

Joululaulujukeboxia voi tietysti edelleen kehittää. Siitä voi jossain toisessa tilaisuudessa tehdä vaikkapa virsijukeboxin tai hengellisten laulujen jukeboxin. Näitä voi käyttää esim. toritapahtumissa tai muiden tilaisuuksien väliajalla. Voisin kuvitella niiden toimivan myös kirkkokahvien viihdyttäjinä.

Joulun aikaan sijoittuvat monet myyjäiset seurakunnissa. Muista joulun ajalle sopivista toiminnoista oli vastauksissa esimerkiksi tiernapoikaryhmän perustaminen. Siitä vastaaja kertoi näin:

Viime vuonna perustimme kummikerholaisista tiernapoikaryhmän, joka kiersi eri seurakunnan tilaisuuksissa keräten lopuksi kolehdin kunnan tiernapoikatyyliin. Oli myös erittäin toimiva juttu.

Tiernapoikaesityksiä ei tarvitse rajata vain seurakunnan tilaisuuksiin. Jos intoa, tekijöitä ja voimia riittää, voi esitystä tarjota myös muiden yhteisöjen joulujuhlia ilahduttamaan. Myös muunlaisia esityksiä voi kummitoiminnan varainhankintakeinoina käyttää. Kahdessa vastauksessa kerrottiin konserttien järjestämisestä ja yhdessä vastauksessa näytelmän teosta. Näiden pääsylippu, ohjelma ja/tai väliaikatarjoilutuloilla on hankittu tukea kummityöhön.

Kolmessa vastauksessa kerrottiin kirpputoritoiminnasta, jota seurakunnalla tai ryhmällä oli. Yhdessä ryhmässä tapana on pitää asunnonvaihtamisen yhteydessä kotikirpputori tai

-huutokauppa, jossa tarpeettomiksi käyneet tavarat saa kiertoon ja samalla kertyy rahaa hyvään tarkoitukseen. Huutokaupat ovat mahdollinen varainkeruumuoto muulloinkin. Niissä myytävän tavarann kannattaa kuitenkin olla isompaa ja arvokkaampaa. Eräässä thaimaalaisessa paikallisseurakunnassa on kehitetty käyttöön uusi muoto, joka on myymisen, huutokaupan ja arvonnann yhdistelmä. Siinä huutokaupan kaltaisesti mietitään tavaralle sopiva hinta, sitten tällä hinnalla myydään sovittu määrä arpalippuja tavaralle (yleensä n.10kpl) ja tämän jälkeen arvotaan kuka lipun ostaneista tavarann saa.

Arpajaisia käytetään seurakuntien varainhankinnassa myös paljon. Vastaajista viisi mainitsee ne. Arpajaiset sopivat kaikenikäisten ryhmien käyttöön, koska arpajaisvoitot voi helposti sovittaa kohderyhmälle sopiviksi. Arpajaisten suuruus, kesto ja arvan hinta kannattaa mitoittaa tilanteen mukaan. Arpajaiset voidaan järjestää jonkin tilaisuuden tai myyjäisten osana tai omana kokonaisuutenaan. On kuitenkin muistettava, että arpajaisten järjestäminen on luvan varaista toimintaa. Niiden järjestämisestä määrätään arpajaislaissa ja niille on haettava lupa viranomaisilta (Arpajaislaki 2001). Vain pienarpajaiset tai miniatyriarpajaiset saa järjestää ilman haettua lupaa.

Kaikki edellämmainitut varainhankintakeinot toimivat hyvin omina kokonaisuuksinaan. Niistä voidaan yhdistellä sopivia kokonaisuuksia tai ne kaikki voidaan liittää yhteen luomalla moninainen tapahtuma. Tällaiseen tapahtumaan voidaan liittää myös erilaisia toimintapisteitä, kuten talutusratsastusta, moottorikelkka- / koiravaljakkoajelua, rekiäjelua, kasvomaalausta, askartelua, onnenpyörää, ongintaa, makkaran ja lettujen paistoa jne. Toimintapistetapahtumakin toimii toki myös omana kokonaisuutenaan.

Monissa vastauksissa kerrottiin leireihin liitetyistä varainhankintakeinoista. Kahdessa vastauksessa mainittiin kioskimyynti leirikeskuksessa. Kioskin yhteydessä voi olla myös säästöpossu tai muu lipaskeräys kummityölle. Näissä kioskeissa ja muutenkin leireillä on kummityölle kerätty tyhjistä pulloista ja tölkeistä saatavia panttimaksuja (3 vastausta). Lipas- tai säästöpossukeräyksiä voi pitää myös kokoontumistiloissa esim. nuorisotilan pöydällä tai päiväkerhon eteisessä. Yhdessä vastauksessa päiväkerhon eteisessä olevasta keräyslippaasta kerrottiin kertyvän pääosa kummituesta.

Erilaisista haastekeräyksistä kerrottiin kahdessa vastauksessa. Toinen haasteista oli tällainen:

Haastoimme kirjeitse kunnassa eri järjestöjä antamaan laulavan pääsiäistervehdyksen vanhainkodin asukkaille. Ryhmämme kävi laulamassa jokaisessa vanhainkodin huoneessa muutaman pääsiäisvirren ja toivottamassa hyvää pääsiäistä virpoen. Virpomisoksa jäi asukkaalle. Annoimme jokaiselle asukkaalle myös kortin, jossa oli näiden eri tahojen nimet. Järjestöt lahjoittivat kummiryhmän tilille haluamansa summan (minimi 10€). Lauluryhmään kokosimme eri-ikäisiä ihmisiä. Mukana oli myös rippikoululaisia, jotka saivat tästä sitten seurakuntaan tutustumismerkinnän samalla. Idean teille jakaa N.A.P.A. /Joutsan srk

Rippikoululeireillä, varhaisnuorten leireillä, leirikouluissa ja miksei muillakin leireillä tai tilaisuuksissa voidaan pitää ”kiroilupankkia”, johon jokaisesta kirosanasta pitää suorittaa sovittu maksu. Toinen variaatio tästä on ”kännykänsointipankki”, johon pitää suorittaa maksu jos kännykkä soi tilaisuuden tai kokouksen aikana.

Eräs vastaaja kertoi seurakuntansa rippikoulujen kanssa tehtävästä kummityön varainhankinnasta näin:

Painamme ennen rippikoululeiriä leiriläisten kanssa kassin, jonka jokainen voi lunastaa 3e hintaan. Lunastamattomat kassit myydään lähetyksen myymälässä.

Leireillä ja leirikouluissa voidaan järjestää ”orjamarkkinat” eli palveluhuutokauppa. Vastaaja kertoi oman seurakuntansa rippileireillä huutokaupattujen palvelusten olleen esim. hierontaa, kitaransoiton opetusta, sukkien pesua, yksityisopetusta ulkoläksyistä tms.

Vastauksissa kerrottiin erilaisten jumalanpalvelusten kolehtien ohjaamisesta kummityöhön. Mainittuina olivat koulukirkot, kylätapahtuman jumalanpalvelus, leirijumalanpalvelus ja konfirmaatiomessu. Useissa seurakunnissa kirkkokahvien vapaaehtoinen kahviraha ohjataan esimerkiksi lähetystyölle. Kahdessa vastauksessa kerrottiin kahvirahan käytöstä kummityöhön. Yhdessä vastauksessa pahoiteltiin sitä, ettei ihmisillä tänä päivänä välttämättä ole käteistä rahaa mukanaan, vaikka ennakolta olisi ilmoitettu vapaaehtoisesta kahvirahasta. Tähän ratkaisuksi vastaaja kertoi heidän kehittäneen noin käyntikortin kokoiset laput, joissa on tilinumero kahvimaksun suorittamista varten. Näitä lappuja on tarjolla vapaaehtoisen kahvirahan maksuun tarkoitetun kupin vieressä. Tätä samaa ideaa on Suomen Lähetysseura käyttänyt Lasten Pankin mainostamisessa.

Lähetyslounaita, naisten päiväkahveja tai kutsuvierasillallisia on myös annettujen vastausten mukaan käytetty kummilapsityön varainhankinnassa. Yhdessä vastauksessa tapahtumasta kerrottiin näin:

Tansanialainen illallinen 50 hengelle siten, että jokainen ryhmän jäsen kutsui kolme vierasta, joista kukin maksoi 20 euroa. Tilaisuus pidettiin koululla ja kaikki pääsivät itse kokkaamaan kahden tansanilaisen johdolla.

Yksi tärkeimmistä keinoista kummituen hankkimisessa on yhden ihmisen ehdotus kummiksi ryhtymisestä. Vastauksissa kerrottiin mm. lähetysseurain ehdottaneen työyhteisön kokouksessa kummiksi ryhtymistä ja eräs kuoro alkoi kummiksi yhden jäsenen ehdotuksen pohjalta. Kummitueta kannattaa siis markkinoida kaikissa mahdollisissa tilanteissa ja tilaisuuksissa. Koskaan ei voi tietää kuka innostuu ja sitten innostaa lähiyhteisönsä kummiksi.

Kyselyyn tulleissa vastauksissa toivottiin tietoa muiden ryhmien toimintatavoista ja varainhankinnan ideoista. Tähän toiveeseen tullaan vastaamaan. Tässä työssä kerätyistä ideoista koostan marraskuun aikana Suomen Lähetysseuralle ideavihkosen, joka voidaan lähettää kummien käyttöön. Vihkoseen saatetaan lisätä myös muualta kuultuja ideoita. Tämä vihkonen voidaan liittää myös uusille kummeille lähtevään kumminkansioon.

7.5 Yhteenveto

Saatujen tulosten pohjalta ei voida luoda seurakunnassa toimivan kummiryhmän prototyyppiä, jossa kerrottaisiin jäsenten ikä, ryhmän koko, heidän toimintansa ja ajattelunsa. Seurakuntien kummina toimivien ryhmien joukossa on nähtävissä koko seurakuntaan kuuluvien ihmisten ja toiminnan kirjo.

Suurin osa vastanneista ryhmistä oli iältään aikuis-/eläkeikäisiä, mutta kaikenikäisiä kuuluu kummeihin. On hyvä myös huomioda, että tämän päivän lapset ja nuoret ovat tulevaisuuden aikuisia. Suurin osa vastanneista ryhmistä oli kooltaan 11–20 jäsenen välillä. Kaiken kokoisia ryhmiä muutamasta jäsenestä aina koko seurakunnan kokoisiin ryhmiin on mukana.

Kummityö on otettu osaksi monenlaista seurakunnan toimintaa. Suurin osa kyselyyn vastanneista ryhmistä on seurakunnan toimintaan liittyvä pienryhmä. Näitä pienryhmiä toimii monen työmuodon alla. Vastausten perusteella yleisimpiä seurakunnan työmuotoja, joiden pienryhmät toimivat kummeina, ovat lähetys-, diakonia-, lapsi-, varhaisnuoriso- ja nuorisotyö. Nämä ovat myös yleisimpiä työmuotoja, joille on otettu kummilapsi.

Varat kummitukeen ryhmät hankkivat moninaisin tavoin. Yleisimmin varainhankinnassa käytetään enemmän kuin yhtä tapaa. Varainhankinnassa on otettu käyttöön kaikki ryhmästä löytyvät taidot ja tiedot. Vastausten perusteella varainhankinnasta tahdotaan tehdä myös mukavaa ryhmän toimintaa. Ryhmien kertomissa ideoissa korostui yhdessä tekeminen ja yhteen hiileen puhaltaminen. Useammassa ideassa myös tahdotaan tehdä samalla hyvää tässä ja nyt rahankeruun siivellä (esim. käydä tervehtimässä vanhainkodin asukkeja tai piristää laululla myyjäisiä).

Kummityön koetaan sopivan seurakunnan toiminnaksi ja tukevan seurakunnan lähetyskasvatustehtävää kiitettävästi. Kummityö koetaan mielekkääksi tavaksi tukea toisessa maassa asuvia lapsia ja nuoria. Henkilökohtaiseen kummilapseen tahdotaan pitää yhteyttä tai ainakin hänen elämänsä ja opintojensa sujumisesta tahdotaan päivitettyä tietoa aika-ajoin.

Yhteistyöhön Suomen Lähetysseuran kanssa ollaan pääasiassa tyytyväisiä. Tyytyväisimpiä ollaan siihen tietoon ja tietomäärään, jonka saa kummissuhteen alussa. Kummissuhteen kestäessä tietoa toivottaisiin saatavan enemmän. Tukea kummiuteensa ryhmät toivoisivat saavansa enemmän. Tässä tutkimuksessa ei selvitetty millaista tämän tuen toivottaisiin olevan.

Kaikista saaduista tuloksista teen yhteenvedon kaikkien Suomen Lähetysseuran kummiyhdyshenkilöiden käyttöön. Tämä yhteenvedo jaetaan heille Suomen Lähetysseuran sisäisen postilaatikon kautta. Tulleista toimintaideoista koostan ideavihkosen, joka välitetään kummiryhmien käyttöön Suomen Lähetysseuran kautta.

8 POHDINTA

Kummityö on merkityksellistä työtä. Se antaa mahdollisuuden lapsille ja nuorille saada koulutusta ja kummeille mahdollisuuden olla mukana tässä merkittävässä työssä. Ilman toista ei olisi toista. Kummityössä tarpeet kohtaavat. Kummityö on yksi työväline, jota käytetään kansainvälisessä kirkollisessa yhteistyössä ja kehitysyhteistyössä sekä muussa avustamisessa. Näin ollen yksinomaan sen aikaansaamia muutoksia ei pystytä varmasti, suoranaisesti ja yksiselitteisesti kertomaan tai tilastoimaan. Kummityön voidaan nähdä vaikuttavan lasten koulunkäynnin mahdollisuuksien paranemiseen, katulasten tilanteen paranemiseen, ja näin ollen maailman tilanteessa. Voidaan olettaa, että jos kaikki maailmassa tällä hetkellä tehtävä kummityö tai siihen verrattava muulla nimellä kulkeva toiminta lopetettaisiin samanaikaisesti, nähtäisiin suuri tilanteiden huononeminen hyvinkin pikaisesti. Kummityö tasaa maailman eriarvoisuutta. Se on askel kohti tulevaisuuden sananlaskua ”Tasan käy onnen lahjat”, jonka Suomen Lähetysseura on lanseerannut, ja jota kohti tahdon omilla toimillani päivä päivältä pyrkiä.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnissa tehdään korvaamattoman hienoa työtä monin tavoin. Yksi näistä toimista on kummityö, jota voitaisiin varmasti vielä enemmänkin hyödyntää. Tämän opinnäytetyön teon kautta ja oman työni kautta näen ja kuulen jatkuvasti sitä, kuinka merkityksellistä työtä kummityö on molemmille osapuolille, kummeille ja kummilapsille. Kummityö ei rajaa kummien ikää, koska kaikenikäiset ovat kiinnostuneita lapsista ja nuorista sekä heidän hyvinvoinnistaan. On hienoa, että tällaista kansainvälistä vastuuta tahdotaan kantaa.

Tämän opinnäytetyön tekeminen on ollut minulle erittäin opettavainen kokemus. Sen teon aikana on paljon muuttunut ja edennyt niin kummityössä kuin omassa elämässäni. Opinnäytetyöni aloittamisen aikaan puhuttiin kummilapsityöstä. Nyt käytössä on termi kummityö, joka sisältää myös kummivanhustyön. Opinnäytetyöni aiheeseen ja sitä sivuavaan materiaaliin tutustuminen on ollut opettavaa, uusia ajatuksia antavaa ja näkökulmia avartavaa. Siitä on ollut todella paljon hyötyä omassa ammatissani kasvamisessa. Kaikki keräämäni tieto, myös se, jota en ole tähän työhön kirjannut, on ollut avaamassa omaa näkemystäni ja tietotaitoani kummi-, diakonia- ja lähetystyössä sekä kansainvälisessä avustustoiminnassa, kehitysyhteistyössä jne. Kaikkea tätä tietoa

käytän hyödykseni jatkuvasti omassa työssäni. Opinnäytetyön teon aikana ”mopo karkasi käsistä” useamman kerran, kun lähdin tutustumaan aiheitani sivuaviin aiheisiin ja kirjoittamaan niistä. Näitä sivupolkuja tai -haaroja karsin myöhemmässä vaiheessa rankalla kädellä, jotta työni pysyi aiheessaan ja hallittavan kokoisena.

Opinnäytetyöni teon varsinaisiin tavoitteisiin ei kuulunut vertaistuen merkityksen oppiminen. Tällä saralla olen kuitenkin oppinut hyvin paljon. Varsinkin työni teon loppuvaiheessa kaipasin useampaan kertaan vertaistukea, henkilöä tai henkilöitä, joiden kanssa pohtia ääneen asioita ja kysyä mielipidettä jonkin asian sijoittelusta työssäni. Kysymyksiä on lisännyt myös pitkä asuminen Suomen ulkopuolella. En ole jokapäiväisesti ollut tekemisissä Suomessa käytävän keskustelun, kirjoittelun ja asenneilmaston kanssa lähes seitsemään vuoteen. Suomessa käydessäni olen kokenut olevani siellä vain käymässä ja monesti katsellut kaikkea kuin turisti. Ulkomailla viettämäni vuodet ovat rapauttaneet myös suomen kielen osaamistani, mm. sanavarastoni on kapeutunut. En myöskään tunne kaikkia uusimpia suomenkielen sanoja. Kuluneet vuodet ovat tuoneet kielenkäyttöni muiden kielten vaikutteita. Toisinaan joudun hetken etsimään oikeaa suomenkielistä ilmaisua jollekin asialle, koska mieleeni tulee asian nimi tai ilmaus vain englanniksi tai thaiksi.

Tämän opinnäytetyön tekeminen otti kovalle, mutta paljon se myös antoi. Toivon saaduista tuloksista olevan hyötyä Suomen Lähetysseuran kummityölle, kummiyhdyshenkilöille ja kummeille. Kummityö on yhteistä työtä kummien, kummijärjestön, alueellisten yhteistyökumppaneiden ja kummilasten kanssa. Yhdessä saadaan aikaan parempi tulevaisuus.

LÄHTEET

- Aronen, Anni 2012. Lastenohjaaja-lähetys sihteeri (diakoni). Vehmaan seurakunta. Seurakunnan esittely 11.8.
- Arpajaislaki 23.11.2001/1047. Finlex – Valtion säädöstietopankki. Ajantasainen lainsäädäntö. Viitattu 27.10.2012.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20011047>
- Askola, Irja 2002. Kansainvälinen vastuu. Teoksessa Riitta Helosvuori, Esko Koskenvesa, Pauli Niemelä ja Juhani Veikkola (toim.) Diakonian käsikirja. Helsinki: Kirjapaja Oy, 157–170.
- Diakonia-ammattikorkeakoulu 2012. Kohti tutkivaa ammattikäytäntöä - Opas Diakonia-ammattikorkeakoulun opinnäytetöitä varten. 5. uudistettu laitos. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Diakonia in Context: Transformation, Reconciliation, Empowerment. An LWF Contribution to the Understanding and Practice of Diakonia. The Lutheran World Federation 2009.
http://elcic.ca/Documents/documents/DiakonaiinContextDMD_Diakonia.pdf
- Espoon seurakunnat i.a. Viitattu 10.9.2012. <http://www.espoonseurakunnat.fi>
- Google i.a. Viitattu 5.10.2012. Hakusana: mummon kammari.
http://www.google.fi/#hl=fi&gs_nf=1&cp=9&gs_id=7s&xhr=t&q=mummon+kammari&pf=p&output=search&client=psy-ab&oq=mummon+ka&gs_l=&pbx=1&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.r_qf.&fp=2dec06a6b5d0ce87&biw=1366&bih=622
- Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus 10.12.1948. United Nations Human Rights – Office of the High Commissioner for Human Rights i.a. Viitattu 15.9.2012.
<http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Language.aspx?LangID=fin>
- Jantunen, Heidi 2011. Kummilapsikerho. JiiPee. 74. 3/2011. 18–19.
- Jyväskylän seurakunta i.a. Viitattu 10.9.2012. <http://www.jyvaskylanseurakunta.fi>
- Kirkko Helsingissä i.a. Viitattu 10.9.2012. <http://www.helsinginseurakunnat.fi>
- Kokkonen, Jarmo, Paananen, Terhi & Pirttimaa, Kati 2006. Quo vadis? – Uskon käsikirja rippikoululaiselle. Helsinki: Otava.

- Kehitysyhteistyön palvelukeskus (KEPA) 2005. Kaiken maailman kummit – Tietoa kummijärjestöistä Suomessa. Kehitysyhteistyön palvelukeskuksen raporttisarja, nro 83 5. korjattu painos
http://www.kepa.fi/kampanjat/palvelut/julkaisut/raportit/pdf/083_kummio pas.pdf
- Kehitysyhteistyön palvelukeskus Keva ry i.a. Viitattu 19.4.2012. <http://www.kepa.fi/>
 Koistinen, Tuula 2012. Kummityön koordinaattori. Suomen Lähetysseura.
 Sähköposti 7.9. Vastaanottaja Kirsi Salmela.
 Sähköposti 17.9. Vastaanottaja Kirsi Salmela.
 Sähköposti 9.11. Vastaanottaja Kirsi Salmela.
- Kokkila, Niko 2012. Fons-poimintojen asiantuntija. Suomen Lähetysseura. Sähköposti 5.9. Vastaanottaja Kirsi Salmela.
- Lappeenrannan evankelisluterilaiset seurakunnat i.a. Viitattu 10.9.2012 ja 16.9.2012.
<http://www.lappeenrannanseurakunnat.fi/>
- Lapsen oikeuksien julistus 20.11.1959. Viitattu 21.9.2012.
http://www.unicef.fi/lapsen_oikeuksien_julistus
- Lempiäinen, Pentti 2004. Kummin kirja. 4. uudistettu painos. Pieksämäki: RT-print Oy.
- Lempiäinen, Pentti 2004. Pyhät toimitukset. Kirjapaja. Hämeenlinna: Karisto Oy:n kirjapaino.
- Leskinen, Tapio 2005. Kansainvälinen avustustoiminta ja ihmisoikeuskysymykset. Teoksessa Mari Pöntinen ja Mikko Helminen (toim.) Oikeus uskoon, toivoon ja rakkauteen – Ihmisoikeudet ja kirkon missio. Kurkistus – Kansainvälisen työn koulutupalvelujen julkaisuja 1. Helsinki: Suomen Lähetysseura, 102–108.
- Mannermaa, Tuomo 2002. Kaksi rakkautta – johdatus Lutherin uskonmaailmaan. Suomen teologisen kirjallisuuden julkaisuja nro. 194, 3. painos. Helsinki: Suomalainen teologinen kirjallisuusseura.
- Mummon Kammari i.a. Viitattu 4.10.2012. <http://www.mummonkammari.fi/>
- Mäenpää, Maarit 2012. Kummityön koordinaattori. Suomen Lähetysseura. Sähköposti 17.9. Vastaanottaja Kirsi Salmela.
- Nurmijärven seurakunta i.a. Viitattu 16.9.2012. <http://www.nurmijarvenseurakunta.fi>
- Nurmijärven seurakunnan nuoret i.a. Viitattu 5.10.2012. <http://www.korppu.net>

- Perusopetuslaki 21.8.1998/628. Finlex – Valtion säädöstietopankki. Ajantasainen lainsäädäntö. Viitattu 13.9.2012.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>
- Porin ev. lut. seurakuntayhtymä i.a. Olotupa – vapaaehtoiskehä. Viitattu 4.10.2012.
http://www.porievl.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=104&Itemid=190
- Pyhtilä, Mikko 2007. Reilusti tasan. Helsinki: Suomen Lähetysseura.
- Pyhä Raamattu. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos. Mikkeli: Raamattutalo, St Michel Print Oy.
- Repo, Hannele 2009. Lahja – kirja kasteesta. Helsinki: LK-kirjat/Lasten Keskus, Nord Print.
- Seppälä, Olli 2012. Vantaalla kuohuu. Kotimaa. 107. 6.9., 6.
- Sihvola, Seija & Kukkamaa, Tiina 2003. Lapsen saatavilla: Kirja kummeille ja kummeiksi haluaville. Ajatus Kirjat. Helsinki: Gummerus: Ajatus.
- Suomen Lähetysseura i.a. www.suomenlahetyssseura.fi (ennen 9/2012 www.mission.fi)
 Uutiset 9.7.2010: Ambomaalta se alkoi 140 vuotta sitten. Viitattu 17.9.2011. <http://www.mission.fi/ajankohtaista/uutiset/?x7382=4856934>
- Suomen Lähetysseura i.a. www.suomenlahetyssseura.fi (ennen 9/2012 www.mission.fi)
 Kummityö. Viitattu 1.7.2011.
http://www.mission.fi/lahjoita/lahjoita_saannollisesti/kummilapsityo/
- Suomen Lähetysseura i.a. www.suomenlahetyssseura.fi (ennen 9/2012 www.mission.fi)
 Kummiohjelmat. Viitattu 1.7.2011.
http://www.mission.fi/lahjoita/lahjoita_saannollisesti/kummilapsityo/tietoa_kummikohteista/
- Suomen Lähetysseura i.a. www.suomenlahetyssseura.fi (ennen 9/2012 www.mission.fi)
 Usein kysytyjä kysymyksiä kummityöstä. Viitattu 1.7.2011.
http://www.mission.fi/lahjoita/lahjoita_saannollisesti/kummilapsityo/usein_kysytyya/
- Suomen Lähetysseura i.a. www.suomenlahetyssseura.fi Ryhdy kummiksi. Viitattu 13.9.2012.
http://www.suomenlahetyssseura.fi/ls_fi/sivut/lahjoita/ryhdy_kummiksi/
- Suomen Lähetysseura i.a. www.suomenlahetyssseura.fi (ennen 9/2012 www.mission.fi)
 Usein kysytyä kummiudesta Viitattu 15.9.2012

http://www.suomenlahetykseura.fi/ls_fi/sivut/lahjoita/ryhdy_kummiksi/usein_kysyttya_kummiudesta/.

Suomen Lähetysseura 2009. Suomen Lähetysseuran kummitoiminnan toimintaperiaatteet. Suomen Lähetysseuran sisäinen tiedotus sähköpostilla henkilöstölle 11.9.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko. i.a. <http://evl.fi/>

Kummit. Viitattu 7.7.2011.

<http://evl.fi/EVLfi.nsf/Documents/3D771C0F959FAD46C2257022003F65DA?OpenDocument&lang=FI>

Suomen Ulkoasiainministeriö. i.a. <http://formin.finland.fi>

Kehitysyhteistyön muodot. Viitattu 17.9.2011.

<http://formin.finland.fi/public/default.aspx?nodeid=15335&contentlan=1&culture=fi-FI>

Suomen Ulkoasiainministeriö. i.a. <http://formin.finland.fi>

Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyö. Viitattu 17.9.2011.

<http://formin.finland.fi/public/default.aspx?nodeid=15339&contentlan=1&culture=fi-FI>

Suomen Ulkoasiainministeriö. i.a. <http://formin.finland.fi>

Tuki kumppanuusjärjestöille. Viitattu 7.9.2012.

<http://formin.finland.fi/public/default.aspx?nodeid=15436&contentlan=1&culture=fi-FI>

UNICEF 2011. The State of The World's Children 2011 – Adolescence An Age of Opportunity. United Nations Children's Fund (UNICEF).

http://www.unicef.org/infobycountry/files/SOWC_2011.pdf

Yhdistyslaki 26.5.1989/503. Finlex – Valtion säädöstietopankki. Ajantasainen lainsäädäntö. Viitattu 12.10.2012.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1989/19890503>

YK:n lasten oikeuksien sopimus 20.11.1989. Viitattu 21.1.2012.

http://www.unicef.fi/Lapsen_oikeuksien_sopimus_koko

LIITE 1: Suomalaisten kummilapsijärjestöjen yhteinen eettinen ohjeisto

Seuraavien eettisten ohjeiden tarkoituksena on luoda suomalaisille kummijärjestöille yhteiset toimintaperiaatteet, jotka edistävät lasten perusoikeuksia sekä painottavat lasten henkisen ja fyysisen koskemattomuuden kunnioittamista kummilapsitoiminnassa. Allekirjoittaneet suomalaiset kummilapsijärjestöt haluavat tällä ohjeistolla edesauttaa lasta kunnioittavan yhteyden muodostumista kummin ja lapsen välille. Nämä ohjeet koskevat suomalaisten järjestöjen työntekijöitä, kummeja, vapaaehtoisia sekä muita työmme kautta lapsiin yhteydessä olevia ihmisiä.

Kummitoiminnan perusta

Kaiken kummitoiminnan pohjana on YK:n Lapsen oikeuksien yleissopimus, johon kummijärjestöt ovat sitoutuneet. Sopimuksen artiklassa 3 todetaan: ”Kaikissa julkisen tai yksityisen sosiaalihuollon, tuomioistuinten, hallintoviranomaisten tai lainsäädäntöelimien toimissa, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu (Best Interest of a Child).”

Lähes kaikki maailman valtiot ovat allekirjoittaneet sopimuksen, mutta silti lasten oikeuksia rikotaan jatkuvasti. Muiden muassa lasten käyttäminen sotilaina, lapsiprostituutio tai lapsityövoiman käyttö esimerkiksi huumarikollisuudessa turmelevat lapsen fyysistä ja henkistä kehitystä.

Kummilapsityö on yksi tapa tehdä kehitysyhteistyötä. Työn keskeinen ajatus on konkreettisella tavalla huomioida erityisesti lasten asemaa ja oikeuksia niin Suomessa kuin yhteistyökumppanien maissa.

Menettelytapaohjeet

Allekirjoittaneet järjestöt ovat sitoutuneet noudattamaan omassa työssään seuraavia periaatteita:

1. Kummilapsityön tavoitteena on parantaa lapsen koko elinympäristöä. Näin voidaan auttaa parhaiten myös yksittäistä lasta.

2. Kummitoimintaan kuuluu olennaisena osana kummin mahdollisuus yhteydenpitoon lapsen tai kummikohteen kanssa. Kummisuhteessa on kuitenkin tärkeää muistaa, että lapset ovat ensisijaisesti yhteisöjensä ja perheidensä jäseniä. Lapset asuvat köyhissä oloissa, joten on tärkeää, että yksi lapsi ei joudu erityisasemaan saamiensa kummilahjojen takia. Tämä aiheuttaa helposti kateutta muissa lapsissa ja kummilapsi sekä pahimmassa tapauksessa koko perhe voi joutua sosiaalisesti eristyksiin. Tämän seikan takia kummilapsijärjestöillä on tietyt perusohjeet ja suositukset kummien kirjeenvaihdosta ja lahjojen lähettämisestä. Näiden ohjeiden toteutumista kummijärjestöillä on myös velvollisuus valvoa.
3. Samoin asetetaan sääntöjä myös taloudelliselle avulle, jota annetaan yhdelle lapselle, varsinkin silloin, kun on kysymys rahallisesta avusta.
4. Kummien ja lasten välinen kirjeenvaihto kulkee järjestön tai paikallisten yhteistyökumppanien kautta, koska kummijärjestöillä on vastuu yhteydenpidosta. Turvataksemme projektimme lasten koskemattomuuden ja edun emme luovuta lasten osoitetietoja kummeille emmekä kummien osoitetietoja lapsille tai heidän perheilleen ilman asianosaisten suostumusta.
5. Lapsen fyysisen koskemattomuuden rikkominen on pahin lapsen etua vahingoittava asia (Lapsen oikeuksien sopimus, artikla 19). Erityistä huolellisuutta noudatetaan kummitoiminnassa mukana olevien työntekijöiden, harjoittelijoiden, vapaaehtoisten ja hallinnon edustajien valinnassa, jotta mahdolliselta lasten hyväksikäytöltä kaikissa tapauksissa välttyttäisiin.

Nämä eettiset ohjeet koskevat myös mahdollisia kummivierailuja kohdemaihin seuraavalla tavalla:

1. Kummimatkasta on aina hyvissä ajoin ennen matkaa ilmoitettava Suomessa toimivalle järjestölle.
2. Kummin ja kummilapsen turvallisuuden takaamiseksi kummilla ei ole oikeutta omatoimisesti hoitaa vierailua. Lapsen tapaamisesta on aina sovittava paikallisen järjestön kanssa.

Näillä toimenpiteillä järjestöt pyrkivät suojaamaan toiminnan piiriin kuuluvien lasten fyysistä ja henkistä tasapainoa ja turvaamaan heidän yhteisöjensä sosiaalisia rakenteita.

Kummissuhteessa on tärkeää muistaa kulttuurierot ja erilaiset maailmankuvat. Suomalaiset kummilapsijärjestöt tekevät yhteistyötä ja seuraavat näiden periaatteiden toteutumista.

LIITE 2: Saatekirje

Hyvä Kummiryhmän yhteyshenkilö!

Olen Kirsi Salmela ja toimin tällä hetkellä Suomen Lähetysseuran kummiyhdyshenkilönä Thaimaassa. Työn ohessa opiskelen sosionomi (AMK) - diakoniatutkintopäätteen aiemman sosionomi (AMK)-kirkon nuorisotyönohjaaja koulutukseni päälle. Opiskelut suoritan Diakonia-ammattikorkeakoulun Pieksämäen toimipaikassa.

Opintoihin liittyvän opinnäytetyöni aiheeksi valitsin seurakunnissa toimivat kummiryhmät, jotka ovat kummina Suomen Lähetysseuran kautta. Yhteistyökumppanina tälle työlle toimii Suomen Lähetysseuran kummityo.

Opinnäytetyöni tarkoituksena on kartoittaa millaisia kummiryhmiä Suomen seurakunnissa toimii, millaista toimintaa niillä on ja kokevatko ryhmät saavansa riittävästi tietoa ja tukea Suomen Lähetysseuran kautta kummilapsestaan tai kummikohteestaan.

Opinnäytetyöni ohjaajana toimii lehtori Seppo Karppinen.

Kyselyni on suunnattu seurakunnissa toimivien kummiryhmien yhteyshenkilöille.

Pyytäisin sinua ystävällisesti vastaamaan tutkimuskyselyyni keskiviikkoon 23.9. mennessä.

Vastaamiseen kuluu aikaa n. 5 min. Kysely toteutetaan Webropol-nettikyselynä ja vastaamaan pääset suoraan tässä sähköpostissa olevasta linkistä. Kyselyyn vastannaita ei pysytä tunnistamaan, jos he eivät erikseen ilmoita nimeään/ryhmänsä nimeä kyselyn kohdassa 6. Tällöinkin vain tämän kysymyksen 6. vastaus pystytään yhdistämään sen antajaan ja muita vastauksia käsitellään kokonaisuutena kaikkien vastaajien vastausten kanssa.

Lämmin kiitos osallistumisestasi jo etukäteen. Kummina olet korvaamaton!

Tarvittaessa vastaan mielelläni kysymyksiisi.

Ystävällisin terveisin

Kirsi Salmela

kirkon nuorisotyönohjaaja, Thaimaan kummiyhdyshenkilö

e-mail

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Diak Itä

Kummiryhmänä kansainvälisille kummilapsille.***1. Ryhmään kuuluvien jäsenten lukumäärä on keskimäärin***

- Alle 10 jäsentä.
- 11–20 jäsentä.
- 21–50 jäsentä.
- yli 50 jäsentä.

2. Ryhmään kuuluvien ikä

(Kirjoita ruutuihin nuorimman ja vanhimman jäsenen ikä.)

_____ - _____ vuotta.

3. Ryhmä on

- seurakunnan toimintaan liittyvä pienryhmä (kerho, piiri, tms.), joka on ryhtynyt kummiksi.
- perustettu kummitoiminnan ympärille.
- seurakunnan työmuoto.
- muu. Mikä? _____

4. Ryhmä hankkii kummilapsille antamansa tuen pääasiassa

- tapaamisissa kerättävällä kolehdilla ja/tai kahvirahalla.
- ryhmäläiset lahjoittavat tukisumman jaetusti.
- myymällä tekemiään tuotteita.
- järjestämällä tapahtumia ja/tai tempauksia, joilla keräävät rahan.
- muulla tavoin. Miten?

5. Millaista toimintaa ryhmällä on kummina toimimisen lisäksi?***6. Ryhmämme hyväksi kokema idea ja/tai toimintamuoto, jolla tuki kummilapsille hankitaan, jonka haluamme jakaa muiden kummiryhmien käyttöön.***

Vastaaminen vapaaehtoista. Jos ryhmä haluaa pitää ideansa tekijänoikeudet, niin pyydän merkitsemään idean perään idean luoja nimen (henkilö tai ryhmä).

Seuraava -->

Kummiryhmänä kansainvälisille kummilapsille.

Yhteistyö Suomen Lähetysseuran kanssa

7. Tieto ja tuki

Arvioi väittämiä annetulla asteikolla.

	1 Täysin eri mieltä	2 Eri mieltä	3 Ei samaa, ei eri mieltä	4 Samaa mieltä	5 Täysin samaa mieltä
Ryhmä saa Suomen Lähetysseuran kautta riittävästi tietoa kummilapsestaan tai kummikohteestaan kummissuhteen alussa.	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmä saa Suomen Lähetysseuran kautta riittävästi tietoa kummilapsestaan tai kummikohteestaan kummissuhteen kestäessä.	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmä saa Suomen Lähetysseuralta riittävästi tukea kummitoiminnan toteuttamiseen.	☐	☐	☐	☐	☐

8. Millaista tietoa ryhmä toivoisi saavansa enemmän Suomen Lähetysseuran kautta kummilapsen tai kummikohteen olosuhteista tai tapahtumista?

9. Mitä muuta tahtoisitte sanoa yhteistyöstä Suomen Lähetysseuran kummitiön kanssa?

10. Kummitoiminta

	1 Täysin eri mieltä	2 Eri mieltä	3 Ei samaa, ei eri mieltä	4 Samaa mieltä	5 Täysin samaa mieltä
Ryhmä kokee kummitoiminnan mielekkäänä tapana tukea toisessa maassa asuvia lapsia.	☐	☐	☐	☐	☐
Kummitoiminnan kautta ryhmämme oppii ymmärtämään paremmin muiden maiden lasten ja nuorten elämän todellisuutta.	☐	☐	☐	☐	☐
Kummitoiminta auttaa ryhmäämme ymmärtämään erilaisia kulttuureja ja tapoja.	☐	☐	☐	☐	☐
Kummitoiminnan kautta ryhmämme ennakkoluulot ovat vähentyneet.	☐	☐	☐	☐	☐
Kummitoiminta on lisännyt ryhmämme tietoa ja kiinnostusta lähetystyöstä.	☐	☐	☐	☐	☐

Kummitoiminta antaa ryhmällemme mahdollisuuden vaikuttaa maailman tasa-arvoisuuteen.	☐	☐	☐	☐	☐
Kummitoiminta on opettanut ryhmällemme lähimmäisen rakastamista.	☐	☐	☐	☐	☐
Kummitoiminta sopii hyvin seurakunnan toiminnaksi.	☐	☐	☐	☐	☐
Kummitoiminta tukee hyvin seurakunnan lähetyskasvatustehtävää.	☐	☐	☐	☐	☐

<-- Edellinen Lähetä

Kiitos osallistumisestasi.
Kummina olet korvaamaton!

LIITE 4: Esimerkki avointen vastausten analysoinnista

Alkuperäinen vastaus	Post-it laput	Yhteenveto
Kirjeitä kohteesta tulee liian harvaan. Pari kertaa syksyissä ja pari kertaa keväässä olisi hyvä tahti. Näin voisi jakaa ajankohtaisia tietoja kohteesta.	Kirjeitä liian harvaan	Enemmän kirjeitä
	toiveena kirjeitä 4krt/vuosi	kirjeiden tiheys
Ihan tavallisia arkisia kuulumisia: mitä on saatu hankittua kummituella, missä kaivataan erityistä lisäapua, mihin asiaan pyydetään esirukousta, mitä lapsille ja työntekijöille kuuluu.	arkisia kuulumisia	Kirjeiden sisältö -> kuulumiset
	mitä tuella hankittu	kirjeiden sisältö -> raha
	missä tarvitaan erityistä lisäapua	kirjeiden sisältö -> tarpeet
	esirukous	kirjeiden sisältö -> toiveet & esirukous
Enemmän kirjeitä ja kuvia, mistä näkyisi paikallisia oloja, tapahtumia, tunnelmia jne.	Enemmän kirjeitä	Enemmän kirjeitä
	kuvia	kuvat (kts. myös kirj. sis.)
	paikalliset olot, tapahtumat ja tunnelmat	kirjeiden ja kuvien sisältö -> yleistieto
Olisi mielenkiintoista saada useammin kuulumisia kummilapsemme kuulumisista. Saada useammin postia mm. omalta kummilapseltamme. Toki mekin voisimme useammin laittaa postia!!	Oman kummilapsen kuulumisia	Henk. koht. kummilapsi
	postia kummilapselta	Henk.koht. kummilapsi
	Kummin oma aktiivisuus	Muuta
Koska ryhmässämme on lapsia, he ovat uteliaita siitä, miten koulut esim. Etiopiassa oikein toimivat. Olisi mukava saada konkreettista tietoa vähän kaikesta!	Koulujen toiminta	Kirjeiden sisältö -> koulujen toiminta
	Konkreettista tietoa kaikesta	Kirjeiden sisältö -> yleistieto
Tiedon sisältö on mielestäni täysin ok. Kummiryhmän kuulumiset, mitä tukirahoilla on tehty, mitä haasteita työllä on, mitä tarpeita on lähitulevaisuudessa.	tieto ok	sisältö ok
	ryhmän kuulumiset	kirjeiden sisältö -> kuulumiset
	mitä tuella tehty	kirjeiden sisältö -> raha
	haasteet työssä	kirjeiden sisältö-> haasteet
	tarpeet lähitulevaisuudessa	kirjeiden sisältö-> tarpeet